

SZÉLES VÍZ A DUNA

Hatvan magyar népdal

Mohácsról és környékéről

SZÉLES VÍZ A DUNA

Hatvan magyar népdal Mohácsról és környékéről

SZÉLES VÍZ A DUNA

Hatvan magyar népdal Mohácsról és környékéről

Pécs, 1989

KODÁLY ZOLTÁN, SCHNEIDER LAJOS

Várnai Ferenc, Andrásfalvy Bertalan, Martin György, Novák Ferenc, Paulovics Géza,
Pesovár Ferenc és Sárosi Bálint gyűjtéséből összeállította: Várnai Ferenc és Olsvai Imre

A rajzokat Kedves István készítette

Lektorálta: Paksa Katalin

AJÁNLÁS

Schneider Lajos születésének századik évében bocsátjuk útjára immár a harmadik mohácsi népdalfüzetet. Az első füzet nyomán 1972 óta évente megrendezzük Mohácson a Schneider Lajos népdaléneklési versenyt, amelybe először csak a baranyai, utána a tolnai, somogyi, zalai, majd a horvátországi magyar, végül az észak-dunántúli megyék általános és középiskolai tanulói kapcsolódtak be.

A Kiadó szándéka, hogy a magyar kultúra számára közkinccsé tegye a keletbaranyai magyarság szellemi örökségét. Hogy megmentjük és átadjuk a jövőnek mindazt, amit az itteni nép a törökdúlást is átélve századokon át teremtet, kiformált és megtartott. Sajnos alig élnek már az egykori nótafák közül. Elkopott a viselet is, egykori szépségeit csak a múzeumokban láthatjuk. A kottákból újraéledő örökség azonban ma is szívet melegít e hazának. Bizonyosságul is szánjuk e dalokat, hogy Mohács térsége a magyar népi hagyományokat is őrzi. E dalok elevenné tétele mindannyiunk erkölcsi kötelessége: nemzeti tudatunk ápolásának része.

Köszönet a nép zenei hagyományainak ápolásáért e füzet szerkesztőinek, dr. Várnai Ferencnek és Olsvai Imrének, akik kezdettől fogva buzdító segítői a mohácsi népdaléneklési versenynek. Köszönet illeti Schneider Lajosnét, aki férje szellemi hagyatékát önzetlenül bocsátotta a köz javára.

Tisztelgünk ezzel a füzetrel mindazok előtt, akik számára Mohács neve ezeket a népdalokat is jelenti. Ajánljuk őket létrehozóiknak és az azokat tovább éltető ifjúságnak.

Müller Géza

főtanácsos, osztályvezető-helyettes
Mohács Város Tanácsa Művelődési Osztálya

A pedagógus-népdalgyűjtő Schneider Lajos

SCHNEIDER LAJOS

Mohácson született 1889. július 27-én. Baján szerzett kántor-tanítói oklevelet. 1908-tól 1914-ig Kiskőszegen tanított. Itt szilárdult meg barátsága a zenével. Beiratkozott magántanulónak a budapesti zenekonzervatóriumba, hogy zeneoktatói képesítést szerezzen. Utolsó vizsgáit már nem tehetette le, mert behívták katonának. 1918-ban hazatért szülővárosába. A külvárosi iskolában kapott tanítói állást. 1921-ben ennek az iskolának lett az igazgatója. Nem sokkal ezután megbízták a mohácsi járás iskolafelügyelői teendőinek ellátásával is.

A népművelői munkát egyenrangúnak tartotta az iskolai munkával. Énekkart és zenekart szervezett és vezetett éveken át.

1934-től gyűjtött, jegyzett le népdalokat. Eleinte csak Mohácson, később Kölkeden, Dunaszekcsőn és Püspökszenterzsébeten is. Mintegy másfél ezer magyar, sokác és német dal tanúsítja ügybuzgalmát és szorgalmát. Hagyománytisztelete és népdalszeretete volt kitartó gyűjtőtevékenységének mozgatója.

1948-ban vonult nyugalomba. A népdalgyűjtést azonban nem hagyta abba.

Dallammentő munkájára 1940-ben figyeltek föl. Népdallejegyzési országos kiadványokban is rendre jelentek meg (1947: Dunántúli Daloskönyv, 1951-től: A Magyar Népzene Tára). Kodály Zoltán két alkalommal kereste fel: 1950-ben és 1953-ban.

1958-ban megbetegedett, felgyógyulni már nem tudott. 1960. június 7-én halt meg Mohácson.

A külvárosi, Gólya utcai iskola falára – ahol harminc éven át dolgozott – 1971-ben elhelyezték Schneider Lajos emléktábláját. Ezt a népdaléneklési verseny résztvevői minden évben megkoszorúzzák.

Dr. Várnai Ferenc

Kodály Zoltán mohácsi iskolásokkal és vendégfogadóival

KODÁLY ZOLTÁN

1940-ben figyelt föl Schneider Lajos nevére és gyűjtőtevékenységére, amikor átnézte a BARANYAI MAGYAR NÉPHAGYOMÁNYOK három kötetét. Ebben a nagyszabású kiadványban dr. Berze Nagy János megyei tanfelügyelő és neves népmesekutató 64 lelőhelyről 56 gyűjtő 735 dallamát közli. Kodály nyomban megállapította, hogy Schneider Lajos gyűjtése mind mennyiségben, mind pedig minőségben messze kimagaslik az összes többi közül, és hogy ennek az anyagnak színe-javát hanglemezen is érdemes lesz megörökíteni. A felvétel előkészítésére, a megfelelő énekesek kiválasztására Mohácsra küldte Dincsér Oszkárt, a Néprajzi Múzeum kutatóját. A gramofonfelvételek 1941 októberében készültek a Rádió pesti stúdiójában; ekkor négy mohácsi énekes 23 dala került lemezre. A háború, a romeltakarítás és a talpraállás évei után Kodály az új, a hordozható felvevőgéppel: drótos-magnetofonnal az országban elsőnek éppen Mohácsot kereste föl. 1950 szeptemberében történt a felvétel: 11 személytől 54 magyar és 3 sokác dalt rögzítettek; a magnetofont Kodály régi tanítványa és munkatársa, Kertész Gyula hangmérnök kezelte. Ez volt Kodály utolsó helyszíni kutatóútja, gyűjtőpályájának végállomása.

1959 óta fiatalabb népzene- és néptáncgyűjtők léptek Kodály és Schneider nyomába Mohácson és környékén. Ennek köszönhető, hogy Kelet-Baranya népzenei hagyománya egyre jobban feltárul, kincsei mind többekhez jutnak el. Némelyik mohácsi dal különböző időpontokból, olykor négy-öt-hatféle alakban is rendelkezésünkre áll: 1) Schneider legkorábbi pusztafülű lejegyzésében; 2) Dincsér lejegyzésében, vagy fonográffelvételén; 3) hanglemezen; 4) Kodály 1950-es helyszíni pusztafülű lejegyzésében; 5) az 1950-es magnetofonfelvételen és 6) újabb gyűjtők szalagos, vagy kazettás magnófelvételein. Aligha véletlen, sőt inkább jelképes, hogy azt a felfedező, leletmentő munkát, melyet Mesterünk odafönt északon, Galánta környékén kezdett el, 45 év múlva idelent délen, Mohácson fejezte be.

Olsvai Imre

DALANYAGUNKRÓL

Füzetünk dalait nagyrészen Schneider Lajos másfél ezres gyűjteményéből és Kodály Zoltán jó félszáz felvételéből válogattuk, kiegészítve fiatalabb gyűjtők anyagából vett érdekes, jellemző változatokkal.

E kiválasztott dalok részint Kelet-Baranya sajátos, ősi hagyományát képviselik, részint országszerte elterjedt, főleg újstílusú daloknak jellegzetes, helyi változatai. Kodály százhangú orgonához hasonlítja népzeneinket, amelynek „mindenre van hangja a szelíd tréfától a tragédiáig”. Füzetünk dalaiban is benne tükröződik a magyar nép élete, érzésvilága és történelme. Van benne minden: a csípős humortól az ünnepélyes, boldog köszöntőig, a panaszdalokig és balladáig.

Valamennyit az újraéltetés és terjesztés szándékával adjuk népdalszerető fiataljaink és kevésbé-fiataljaink, szólistáink és népdalköreink kezébe.

A tematikus csoportosításon belül illesztettük egymáshoz a dalokat, hogy csokrot alkossanak, így sorjában énekelve változatos egységet nyújtsanak. Ezzel szeretnénk megkönnyíteni a különféle alkalmakra szolgáló dalok, dalcsokok kiválasztását – de bárki válogathat, csokrosíthat más szempontok szerint is.

Dallamainkat az éneklésre legalkalmasabb hangnemekben közöljük, de az egyéni adottságoktól függően szabad mélyebb vagy magasabb fekvést választani. Ám az alaptempót és a további versszakokban feltüntetett ritmus-eltéréseket kérjük szigorúan betartani!

V. F.–O. I.

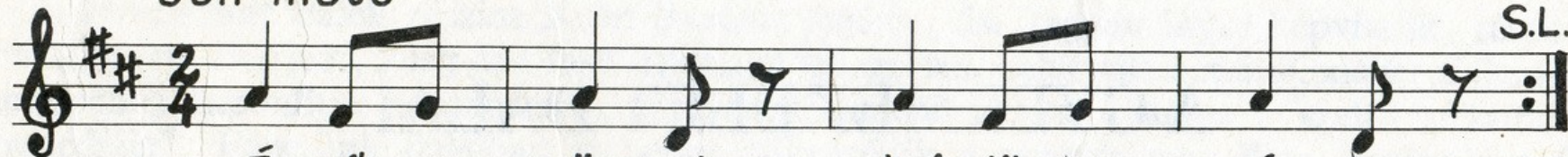
I.
A GYERMEKÉLET DALAI

ÉRIK A MEGGYFA

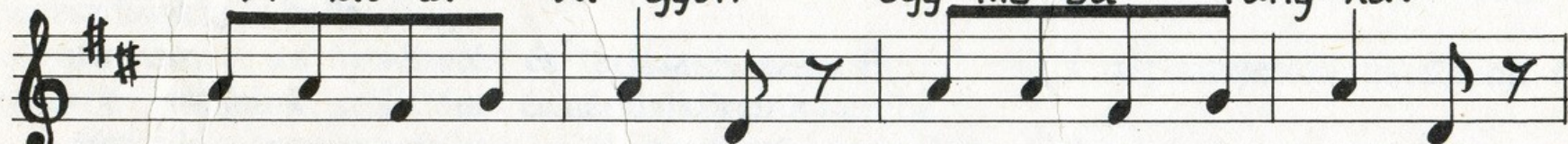
HORVÁTH MIHÁLY, MOHÁCS

Con moto

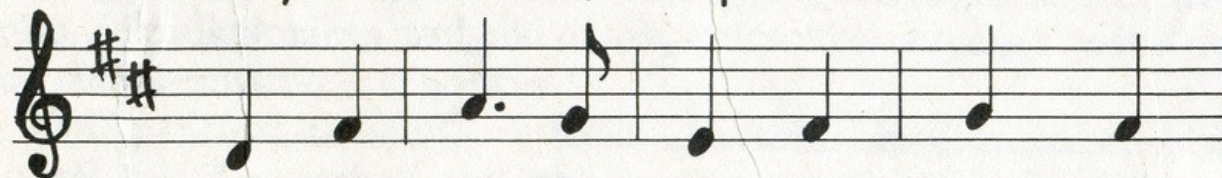
S.L.

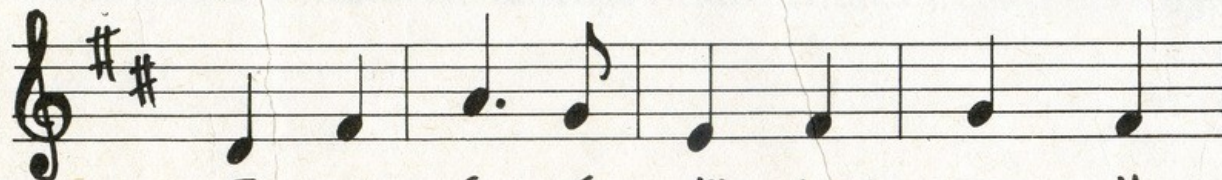
É - rik a meggy fa, haj - lik az á - ga,
A - lat - ta va - gyon egy kis - bá - rány - ka.

Kapd be, szívem, kapd be, Akit sze - retsz, kapd be!

Ezt sze - re - tēm, ezt ked - ve - lēm,

Ez az én é - des ked - ve - sēm.

ISPILÁNG*

GULYÁS JÁNOSNÉ, Mohács

Allegretto

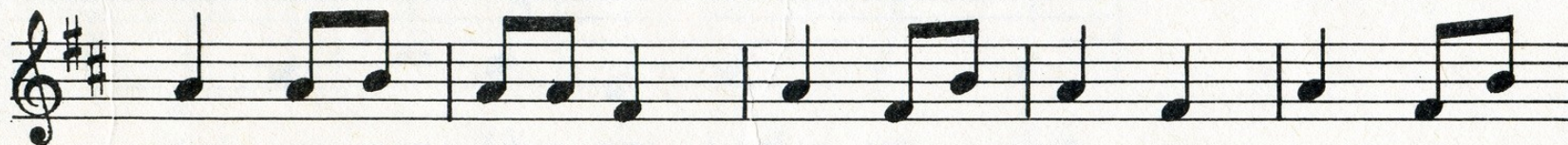
S.L.

1. Is-pi-láng, is-pi-láng, is-pi-lángi ró - zsa,

Rózsa volnék, pi - ros vol-nék, kari-ka volnék fo-rog-nék.

Pénz volnék, csörögnék, kék selyëm-szoknya, zöld selyëm

szok-nya, kö-kényszemű KisMariska fordulj angyal mód-ra !

* Kifordulós gyermekjáték

EREDJ, EREDJ, FŰZFA

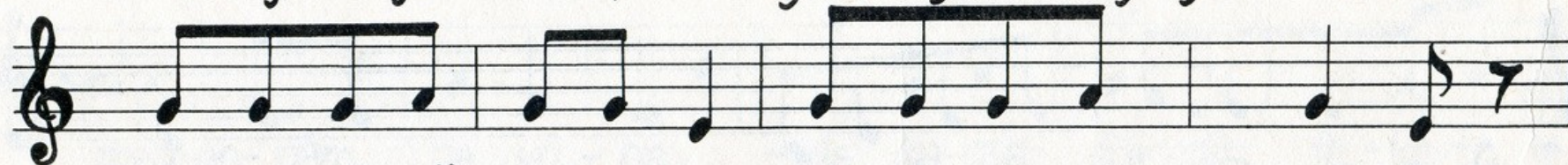
KÓSSZA ISTVÁNNÉ, Mohács

Moderato

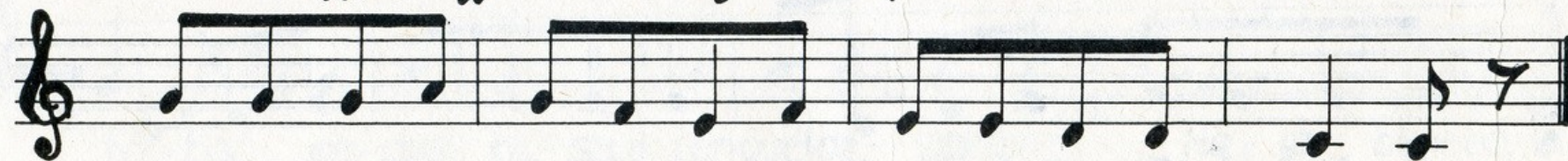
S.L.

Eredj, eredj, fűz-fa, ri-gó rá-gó-rekety-tyei fűz-fa!

Er-re együtt egy vénasszony. sí-pot ké-rë - get-ni,

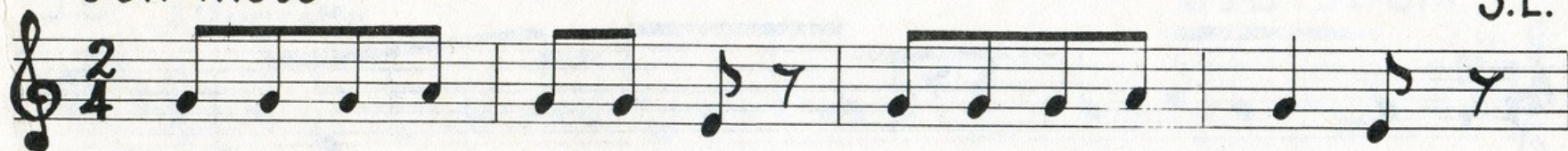
Adjunk néki egy szép sípot, hadd dúdoljon vé-le!

EJ, SZÉNÁRA, SZÉNÁRA

KÓSSA ISTVÁNNÉ, Mohács

Con moto

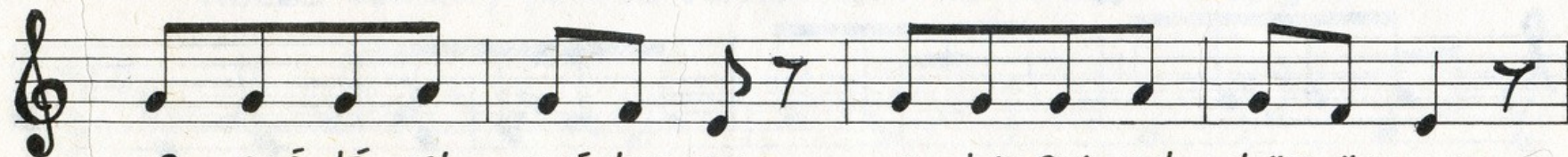
S.L.

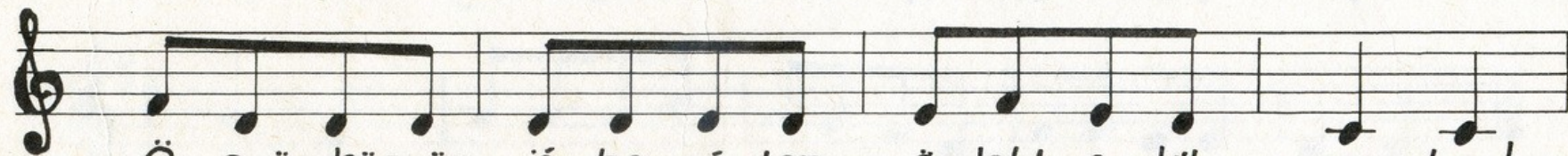
Ej, szé-ná-ra, szé-ná-ra, széna sza-ka - dék-ra,

Benne fo-rog Kis menyecske, Nyút-nyút fo-na-lat,

a nyá-lá-val nyá-loz-za, a bögyi-vel bögyöz-ze,

Ö-gyöm bögyöm, jó ba-rá-tom, Ö-leld, a-kit szeretsz!

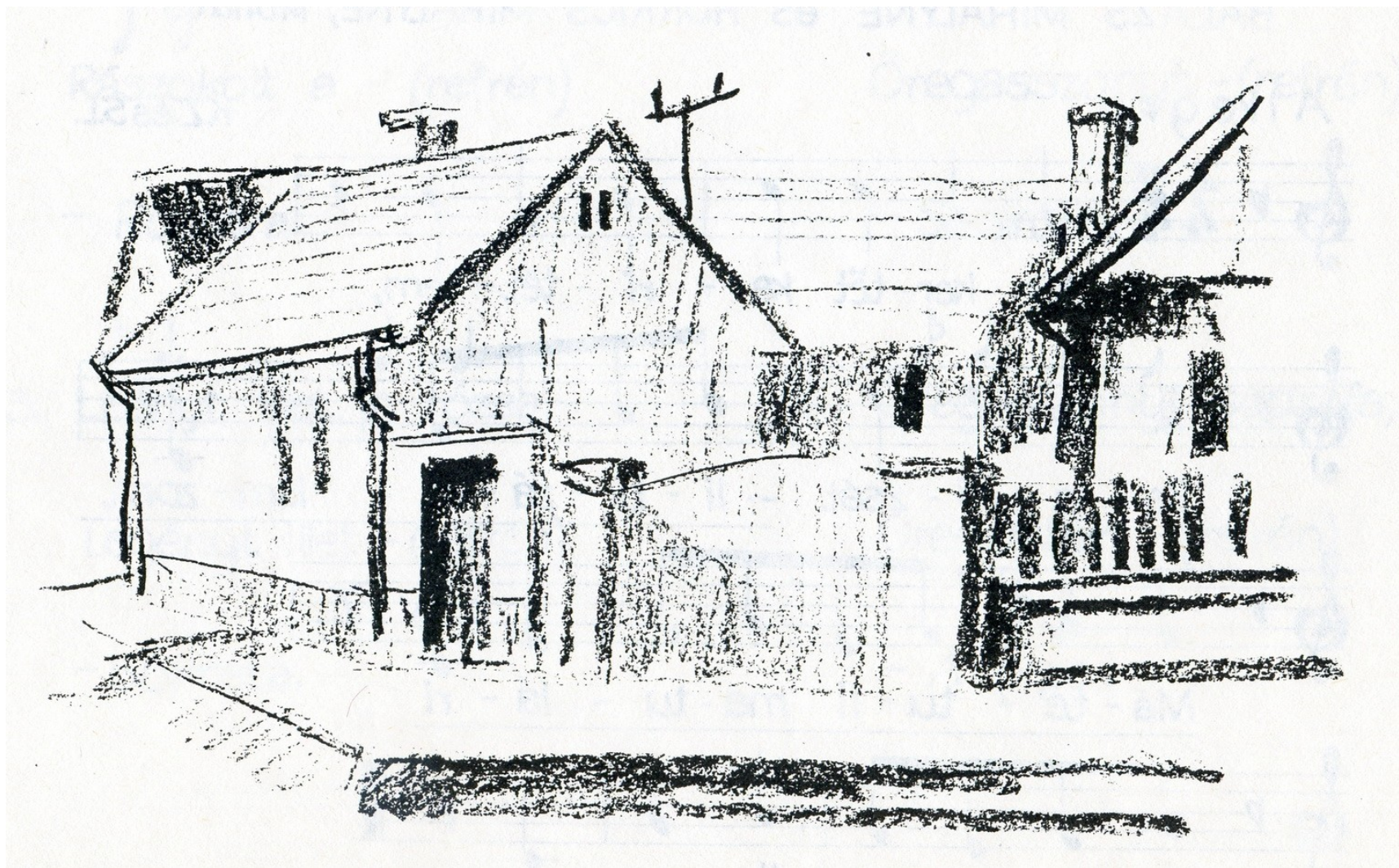
Ezt ö - le - lém, ezt csó - ko - lom, ko - márn-asszony lá - nyát,

A kis Maris - ká ját, Zab szer - da, egy hor - dó ká - posz - ta,

még - én - ném, ha vó - na. kis ka - csa für - dik fe - ke - te

tó - ba, an - gyal ké - szül Lengyelor - szágba. Ha - ja bim - bó,

ró - zsa - bim bó. Most borgyazott még a ta - va - li kis - bor - gyú!

KISKERTÉT KERÍTETTEM

BALÁZS MIHÁLYNÉ és HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Allegro

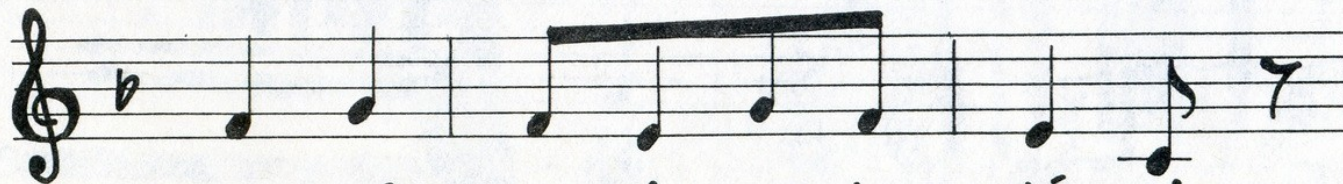
K.Z. és S.L.

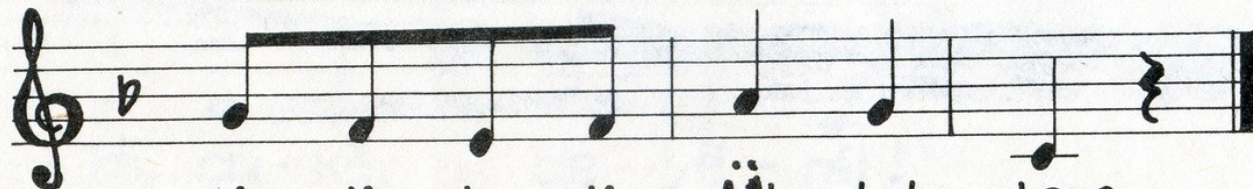
1. Kis - ker - tét ke - rí - tét - tem,

Be - le ró - zát - li - bi - zá - ré lom - zom,

Má - té - tu - li ma - tu - lá - ri

ti - li - tu - li - Ül - tet - tem.

2. Szomszédasszony leánya,

Rászokott a - (refrén)

- Rózsára.

3. Leányt illet a rózsá,

Legényt illet - (refrén)

- Bokréta.

4. Legényt illet bokréta,

Öregasszonyt - (refrén)

- Sodrófa.

5. Öregasszonyt sodrófa,

Öregembért - (refrén)

- A pipa!

II.

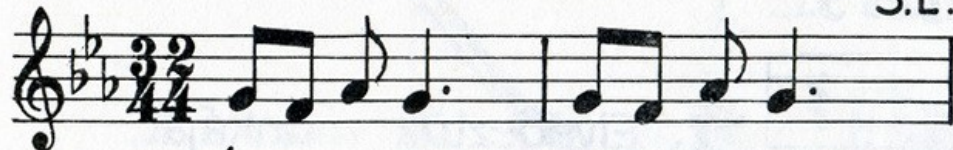
JELES NAPI ÉNEKEK

ÚJESZTENDŐ, VÍGSÁGSZƏRZŐ

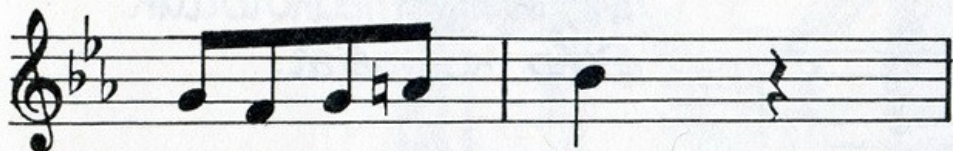
BALÁZS PÁL, Mohács

Moderato (Poco parlando)

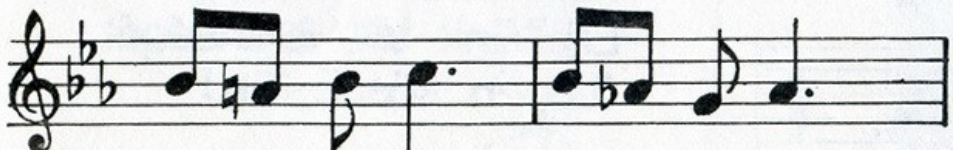
S.L.

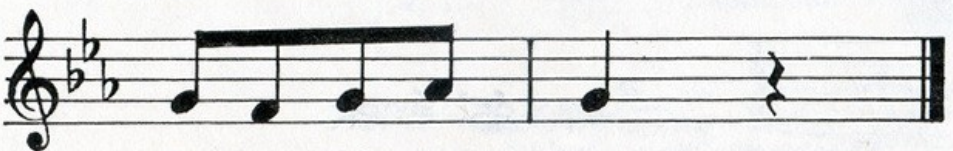
1. Új esztendő vígságszərző

Most kezd újul - ni ,

Ú - ju - lá - sa víg ö - rö - met

A - kar hir - det - ni !

2. Hirdeti már: a MESSIÁS
Eljött meglenni,
Légyeték a nagy Istennek
Áldott hívei !

3. Áldott Jézus, dicső Krisztus
Kedvelj most minket,
Nyújts minékünk a mennyekből
Új kegyelmeket !

4. Új kegyelmet és szent lelkét
Ez új időben,
Ki született Bétlehemben
Nagy szegénységben !

A SZENT PÉTER APOSTOL*

HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Moderato (♩ = 80)

K.Z. és S.L.

1. A Szent Péter a - pos - tol

El - ső rész - a - ra - tó volt.

Az Úr Jé - zus el - kül - döt - te,

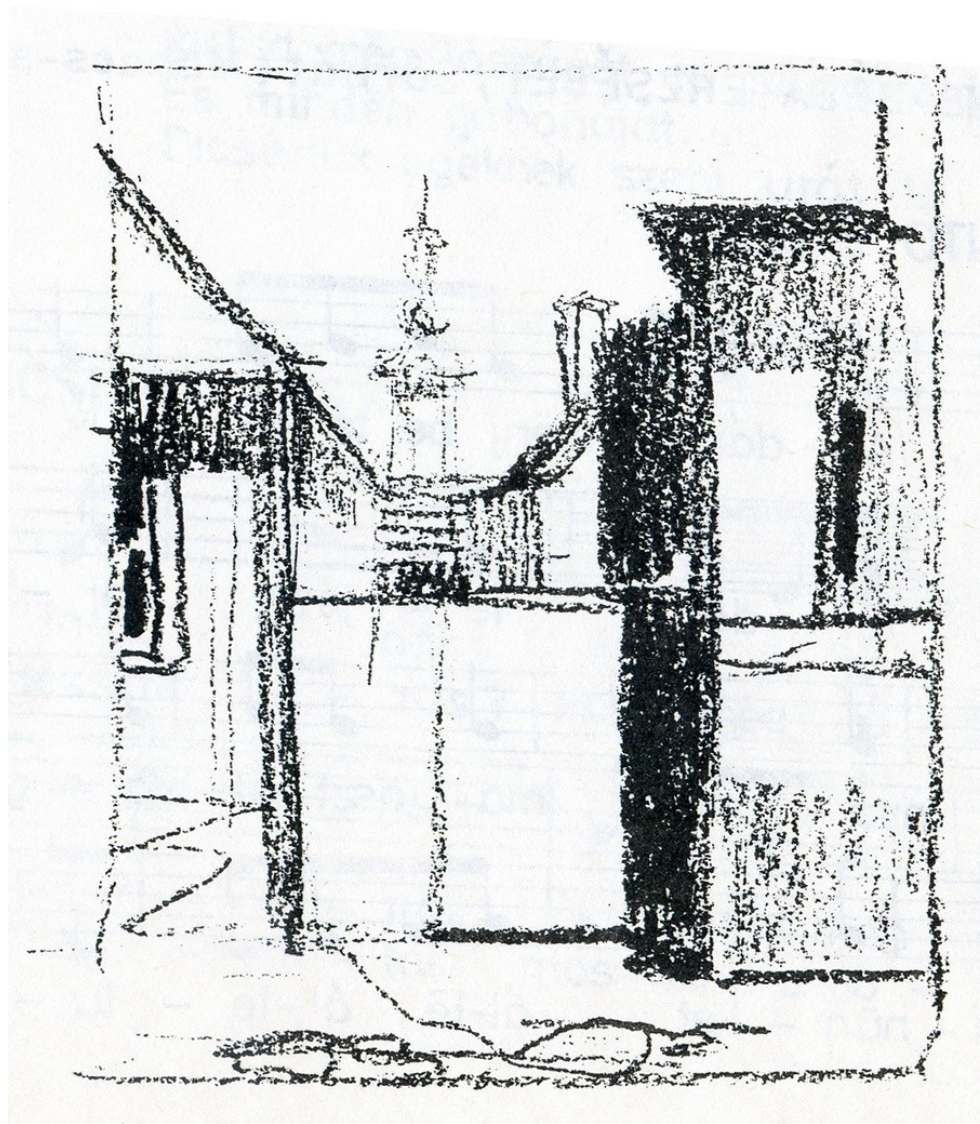

Hogy részt aras - son.

2. Elvégeztük munkáját,
Összetakarítását,
Máriának megkötöttük
Szép koronáját.

3. Mi urunkat tiszteljük,
Koronával illessük,
Érettünk tett fáradságát
Szépén köszönjük!

* Aratási ének

KÉT BÉTLEHEMÉS ÉNEK

VÖRÖS ISTVÁNNÉ BÉDA ERZSÉBET, Sárhát (Mohács-sziget)

1. BEKÖSZÖNTŐ ÉNEK

V.F.

Á - dámka , Á - dámka mēnj be tē e - lő - re !

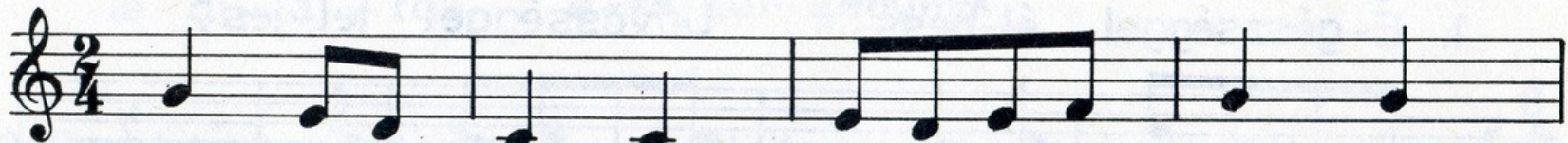
Tér - det , fe - jet haj - tunk ,

Ál - dá-sát nyá - junk-ra , ma - laszt-ját ma - guk-ra

Kér-jed Is-ten - nün - ket : ál-lē , ál-lē - lú - ja !

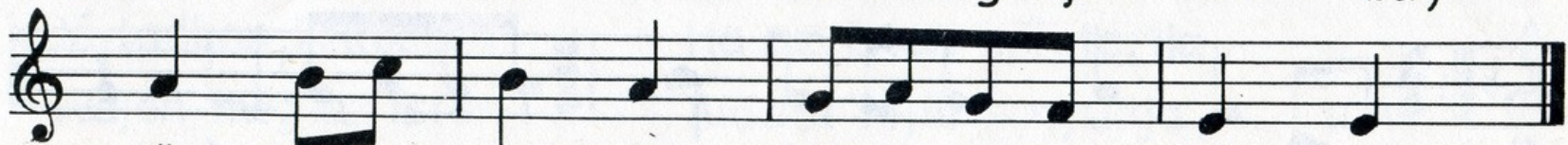
Prózában: Áldd még Isten ezen háznak urát,
Kedves cselédjével.
Tartsd még jószágát és szántóföldjét
És minden gabonáját.
Dicsérjük egeknek szent urát !

2. ELBÚCSÚZÓ ÉNEK

1. El - in-du - lá - nak és el is ju - tá - nak .

2. Hol fekszik Jé - zus? Mondd még a já - szol - ba ,

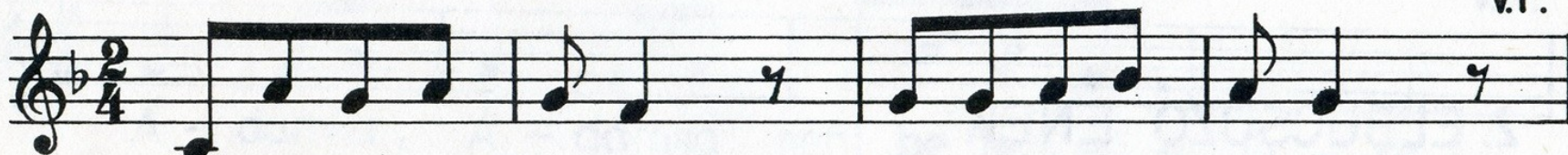
Szűz Má - ri - á - nak jó na-pot mon - dá - nak .
Kit be - ta - kar - tál mos - tand a pó - lyá - ba .

JÓZSEFNAPI KÖSZÖNTŐ

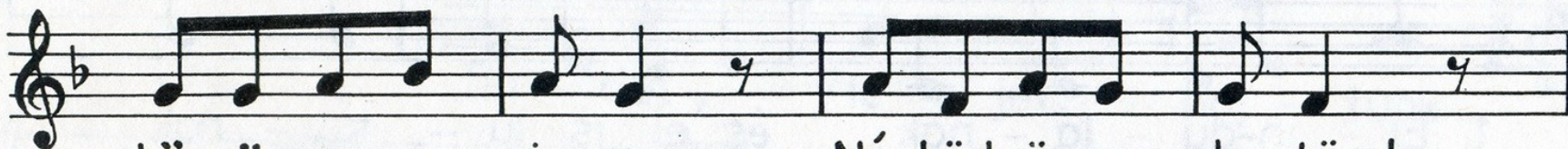
VÖRÖS ISTVÁNNÉ BÉDA ERZSÉBET , Sárhát (Mohács-sziget)

Moderato

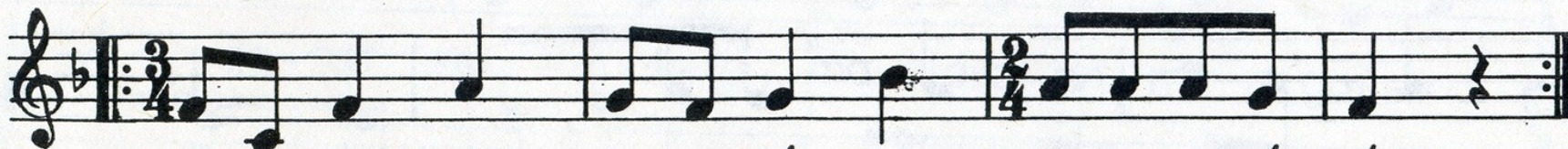
V.F.

1. É-gészséggel él-hess, Üdvösséggel tel-jes,

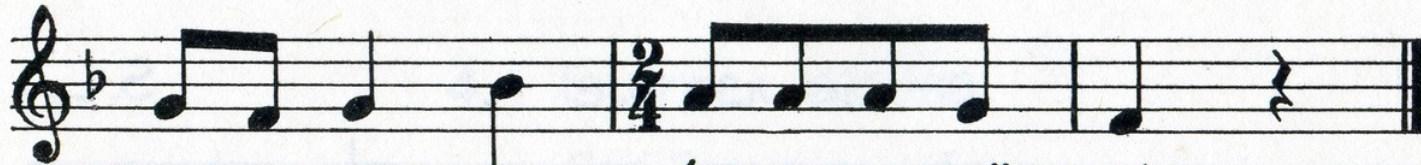
Lëgyën a ma - i nap Né-köd ör-ven-de - tës !

Ama hí - rës A-pol-ló is pöngé-ti húr-ját.
É-dës-de - dën ve-rë-ge - ti kedves nótá - ját.

A csil-la - gok de-rül - nek , Majd mindénfé -
Ó, már mesz-sze ke-rül - nek ,

le ál - la - tok é - kē - sen zēngnek .

2. Szent József estéjén ,
Köszöntlek én téged
Jártadban, keltédben
Áldjon még az Isten !

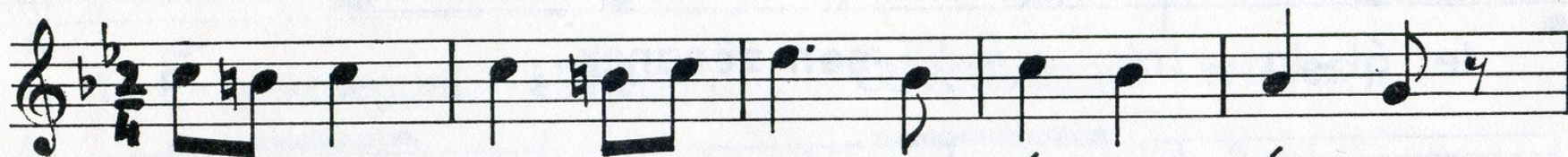
Eltöltesse és engedje, szeréncséltesse!
Eltöltesse és engedje, szeréncséltesse!
Ha az Isten megtartja ,
Áldást fejére nyújtja ,
Holta után magas mennybe jobbra állízza !

ISTVÁNNAPI KÖSZÖNTŐ

HORKICS MIHÁLYNÉ ÉS BENCSIK MÁRIA, Mohács

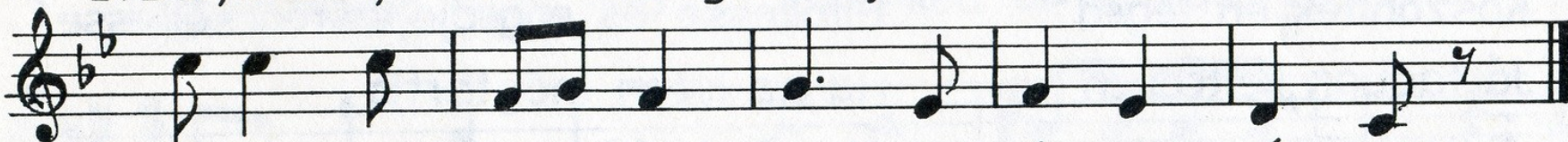
♩ = 105 – 110

S. L.

1. Egy csöpp tin - ta csöppent A csiz-mám or - rá - ra ,

2. Bor, búza , bé - kesség Szálljon há - za - tok - ra ,

1.-2. Jut-ta s - son az Is-ten Szent Ist-ván nap - já - ra!

3. Eljöttünk Istvánhoz
Nevednek napjára,
Juttasson az Isten
Több István napjára!

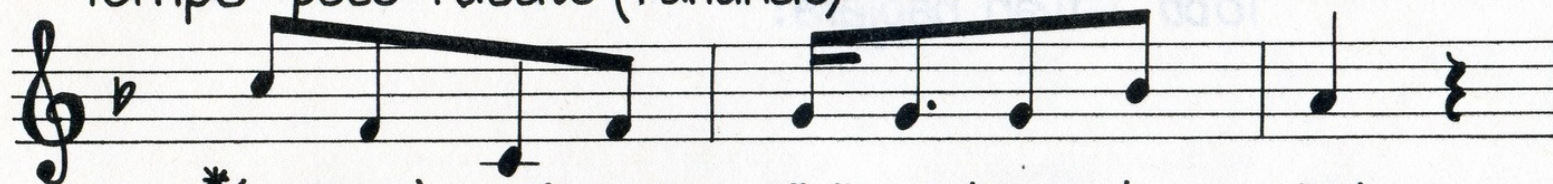
4. Istennek áldása
Szálljon erre házra,
Benne lakozókat
Indítsa vígságra!

NÉVNAPI KÖSZÖNTŐ (1.)

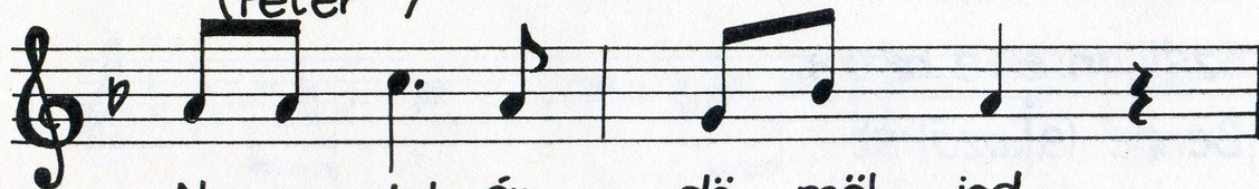
HUSZ SÁNDOR, Mohács

Tempo poco rubato (Parlando)

K.Z és S.L.

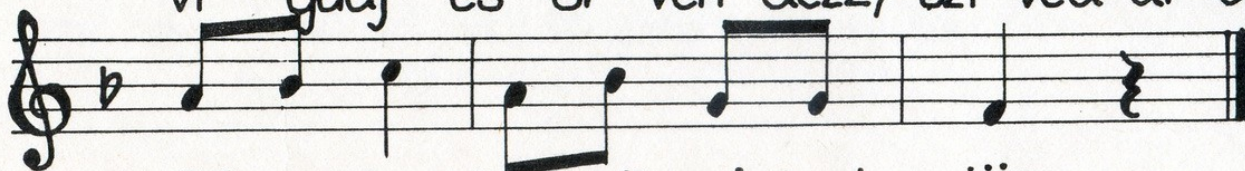
1.* (Ist-ván), szí-ved örömmel ter-jed,
Péter

Na-po-dat ér - de-mél - jed.

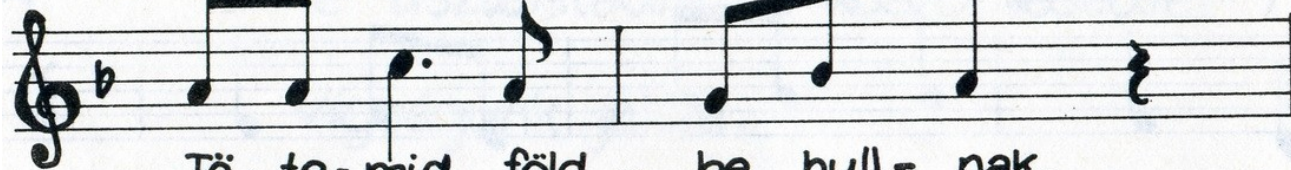
Vi-gadj és ör-ven-dezz, szí-ved ál-dást lel-jén,

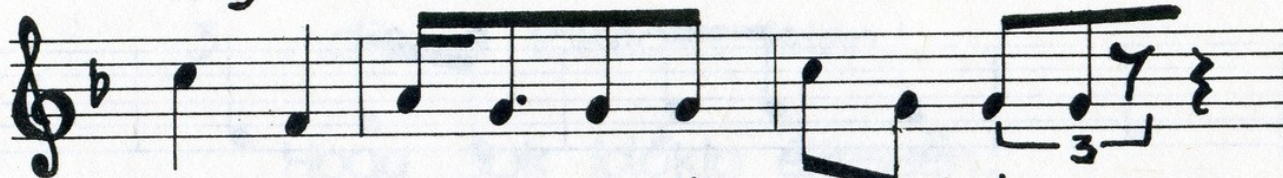
Bá-na-to - kat né vi-sel - jén.

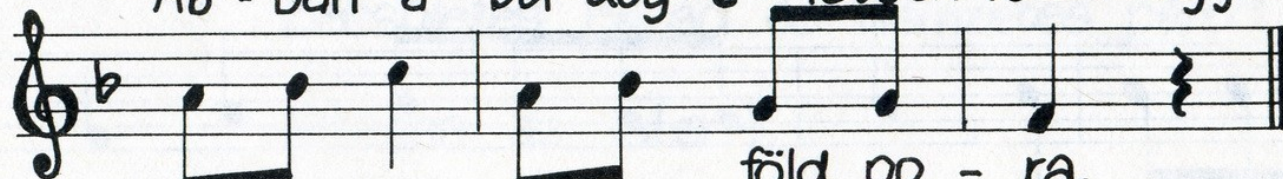
2. Ha pe-dig nap-ja - id el - múl - nak,
3. Lel - kéd né - kéd a mēnny - be mé - gyēn,

Tē - te - mid föld - be hull - nak,
Víg ö - rö - mö - ket él - iēn.

Múlj el bomlott testēm - nek sá - to - ra,
Ab - ban a bol - dog¹ é - letben részt vēgyēn

Fo - gad - jon bé a föld po - ra.
Ö - rök - kön ö - rök - ké am - mēn!

é - let - ben részt vēgyēn

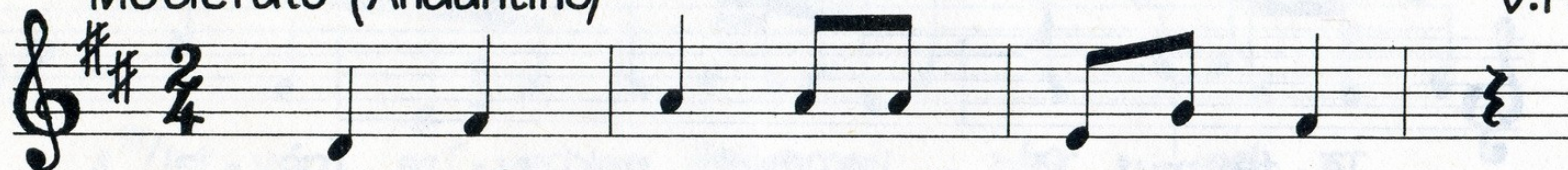
* Tetszés szerinti névbeénekléssel.

NÉVNAPI KÖSZÖNTŐ (2.)

VARGA JÓZSEF, Riha (Mohács-sziget)

Moderato (Andantino)

V.F.

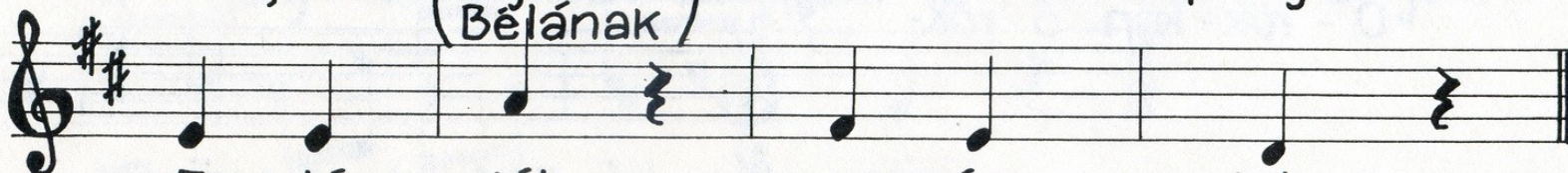
1. Mél - tó ez a mi ö - rö - münk,

Víg - ság - gal töltjük be szí - vünk.

Íme, szent (Lajosnak)* szent neve nap - já - nak
Béának)

Es - té - jét el - ér - tük

* Tetszés szerinti névbeénekléssel.

2. Mellyet fölvetöttünk magunkba,
Hogy megjelenünk házádba.
Té tiszteletédre és köszöntésédre,
Vígóságunk jelére.

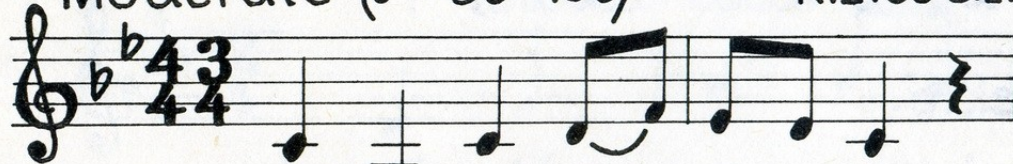
3. Adja a fölséges Isten,
Hogy sok időig éltesse!
Bécsületös házád és nemzetös párod
Éltesse az Isten!

NÉVNAPI KÖSZÖNTŐ (3.)

HUSZ SÁNDOR, Mohács

Moderato (♩ = 96-100)

K.Z. és S.L.

1. Gyi - őt pèn - dīts hárfák - ra,

Ró - zsát köss bok - ré - ták - ra.

Mert nagy ö - röm - re ju - ta,

Szèr - dára vir - ra - dó - ra.

*
2. { Kodály Zoltán
Schneider Lajos } csillaga
Husz Sándornak
Földerült hajnalára.
Földerült hajnalára,
Jut a neve napjára.

3. Éljen sok szép időket,
Sok számos esztendőket.
És ha eljön a vége,
Vitessék föl az égbe.

4. Vitessék föl az égbe,
Az ábrahám keblére,
Ott nyugodjék csendesen,
Míg fölkelti az Isten.

* Tetszés szerinti
névbeénekléssel.

III.

SZERELMI DALOK

SZÉLĚS VÍZ A DUNA

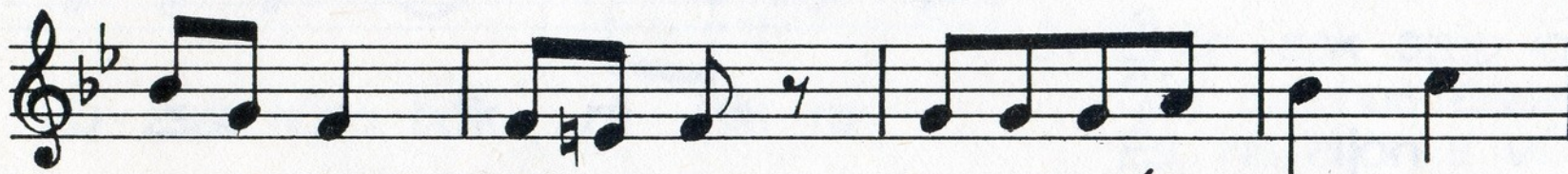
KOVÁCS JÓZSEFNÉ ÉS KALMÁR JULIANNA, Mohács

Moderato ♩ = 90-96

S.L.

1. Szélēs víz a Du - na , Szé-lēs víz a Du - na ,

Kesköny pal - ló raj - ta . Nē mēnj rá, angya - lom ,

Nē mēnj rá, angya - lom , Mer' lē - e - sēl ró - la !

2.Nëm esëm, nëm esëm,
Nëm esëm, nëm esëm
A Duna vízébe.
Inkább esëkrózsám,
Inkább esëkrózsám,
Veled szerelëmbe.

3.Hat nap van egy hétbe,
Hat nap van egy hétbe,
Hetedik vasárnap.
Bárcsak, kedves rózsám,
Bárcsak, kedves rózsám,
Egyszer láthatnálak !

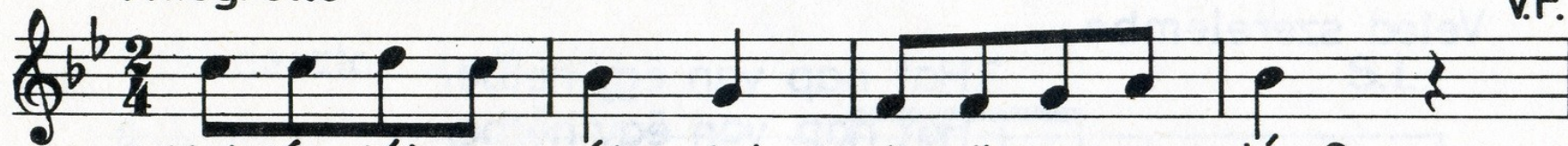
4.Sohasë láttalak,
Sohasë láttalak,
Nëm is, ismertelek.
Csak híred hallottam,
Csak híred hallottam,
Mégis szerettelek !

HOL JÁRTÁL AZ ÉJJEL?

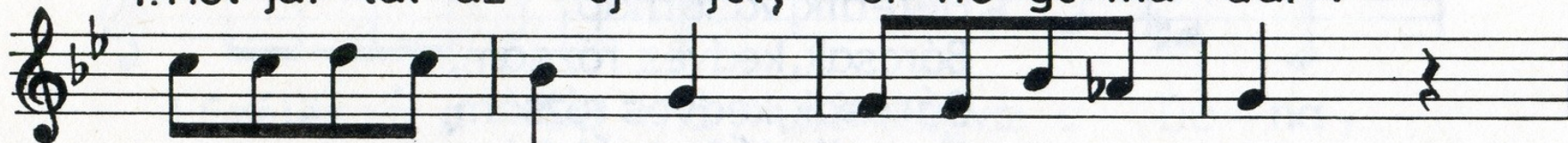
PÉCSI ISTVÁN, Mohács

Allegretto

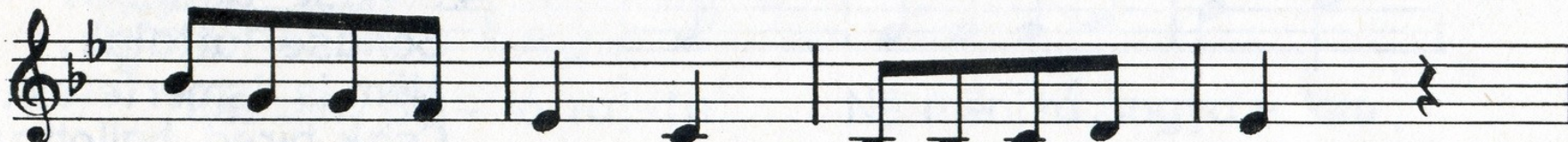
V.F.

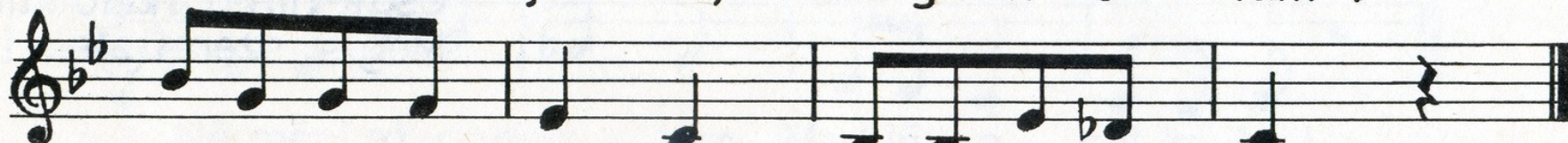
1:Hol jár-tál az éj - jel, ci-nö-ge ma-dár?

Ab-la-kidnál jár - tam, drá-ga vi-o - lám!

- Mi - ér' be nēm jöt - tél, drá-ga vi-o - lám?

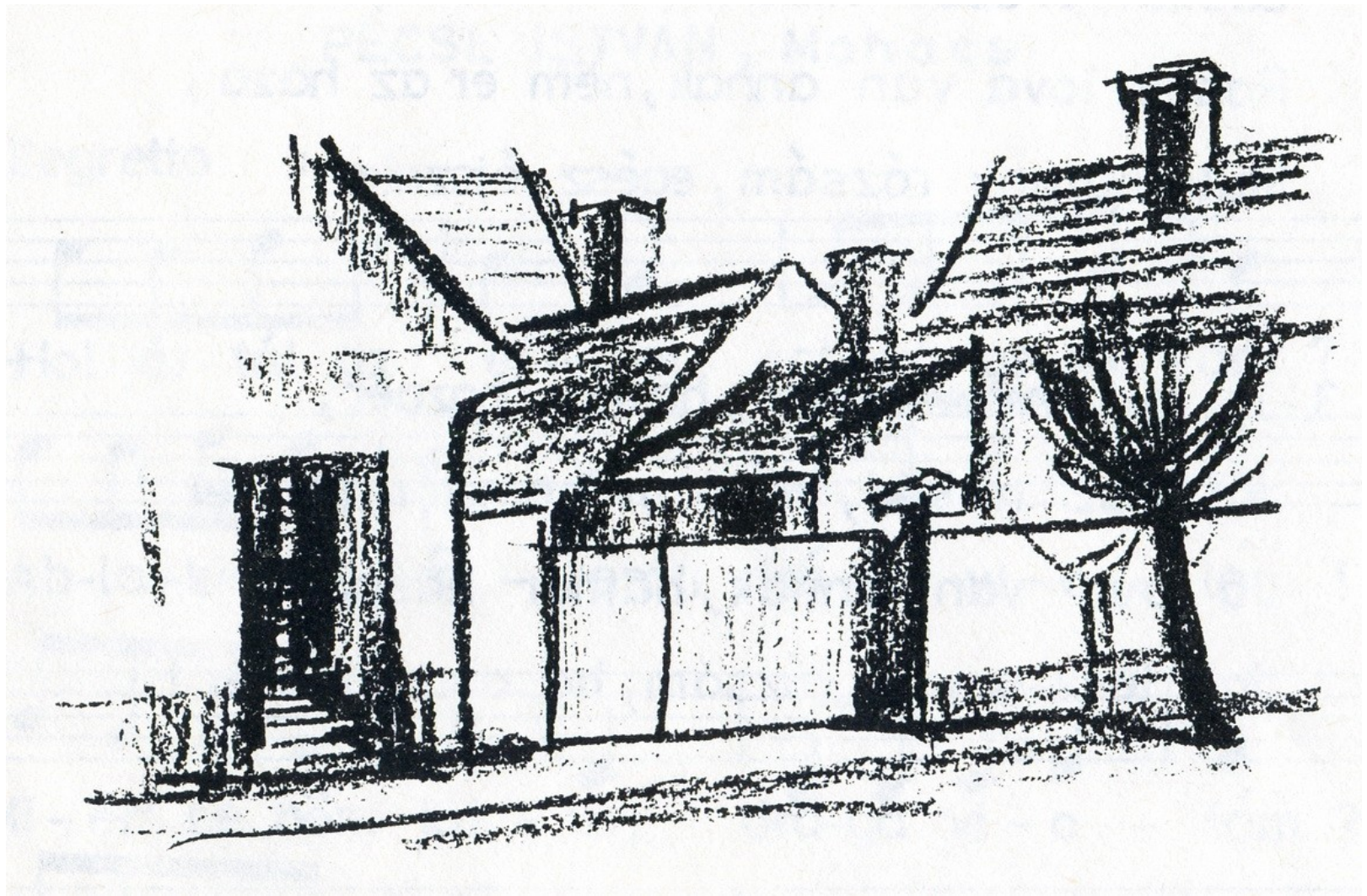

- Féltem az u - rad - tól, drá-ga vi-o - lám.

2.-Nincs itthon az uram, drága violám,
Laskai erdőbe hidakat csinál.

Rossz lova van annak, nem ér az haza,
Mulathatunk rózsám, egész éjszaka !

3.-Jó lova van annak, hamar hazaér,
Jaj lesz nekéd, rózsám, ha az nálad ér !
Jó lova van annak, hamar hazaér,
Jaj lesz nekéd, rózsám, ha az nálad ér !

SZOLGABÍRÓ HÁZA

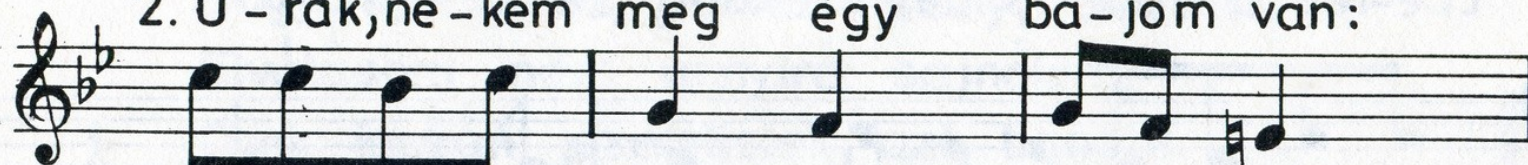
BODÓ PÁL, Mohács

Allegretto

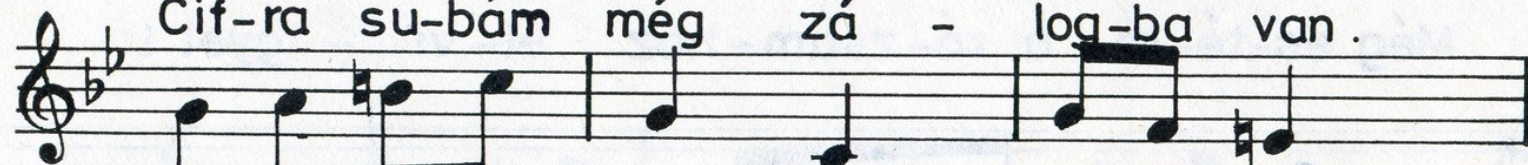
S.L,

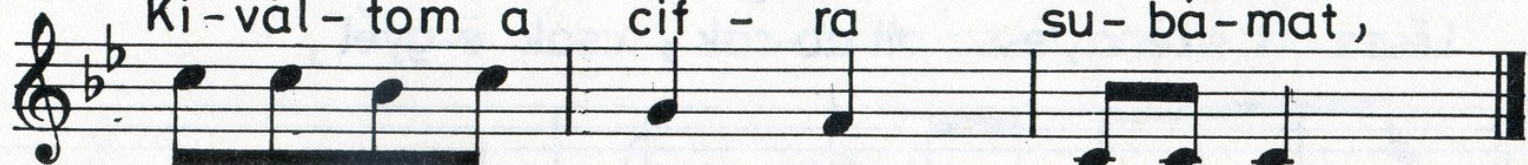
1. Szolga - bí - ró há - za dombon van,
2. U - rak, ne - kēm még ěgy ba - jom van:

Szegény kanász - le - gény fogva van.
Cif-ra su-bám még zá - log-ba van.

Könnyes szemmel né - zi a nyá - ját,
Ki - vál - tom a cif - ra su - bá - mat,

Más ö - le - li ked - ves ba - bá - ját.
Be - le - ta - ka - rom a ba - bá - mat.

DERES A FŰ

SZÖSZ JÁNOSNÉ, Mohács

Tempo rubato, parlando

S.L.

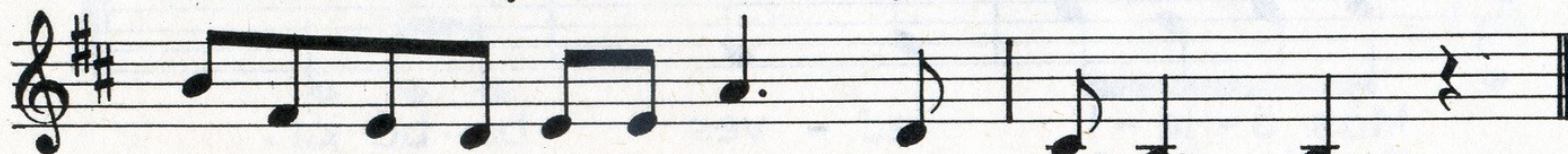
1.De-res a fű, kis pej-lo-vam, nē ě-gyél,

Még es-té-re a ró-zsám-hoz el-vi - gyél !

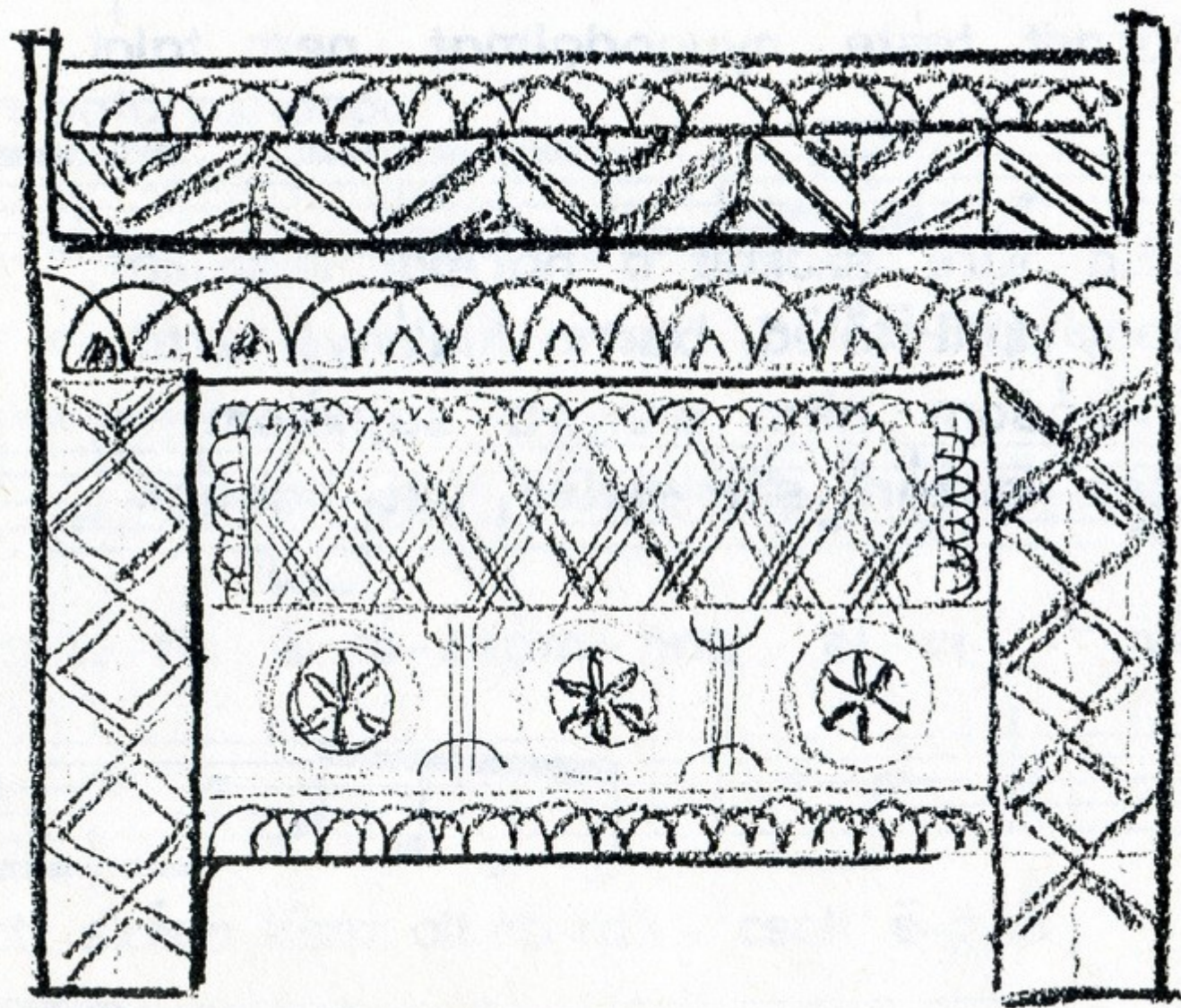
Lëssz ott széna, lëssz ott ab-rak, csak ě-gyél,

Rózsa nyí-lik az is-tál - lóm te - te - jén.

2. Este kezdtem kis pej lovam nyergelni,
Röggelig tartott a rózsám ölelni.
Így jár, aki szép szeretőre talál,
Fáradt teste nyugodalmat nem talál.

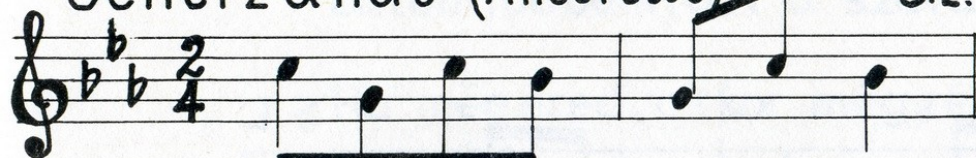
3. Zöld fűre szokott a harmat leszállni,
Hogy kell tőled, barna kislány, elválni.
Elválásom nem annyira sajnálom,
Csak igazán szerettelek, azt bánom.

BARANYÁBA' MI TÖRTÉNT

GADÁNYI JÓZSEF (dallam) és BALÁZS PÁL (szöveg), Mohács

Scherzando (Allegretto) S.L.

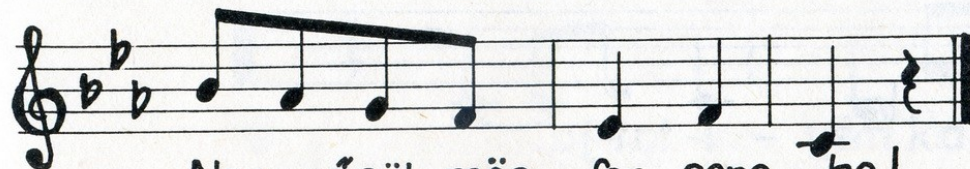
1. Ba-ra nyá ba' mi tör - tént,

Lé - ány kér - te a le - gényt!

De a le - gény azt mond ja:

Nem nősül még far - sang - ba!

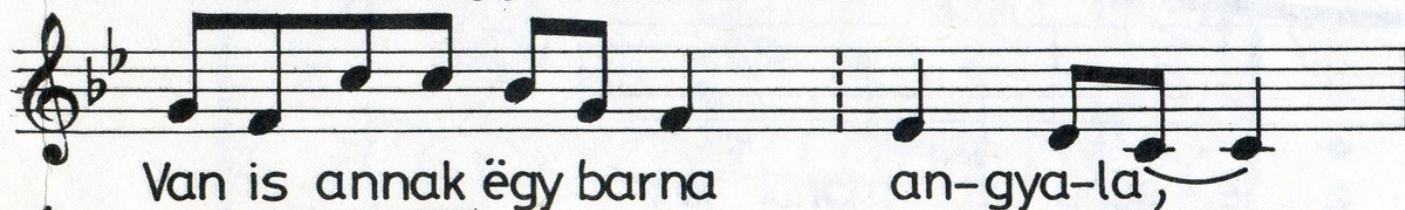
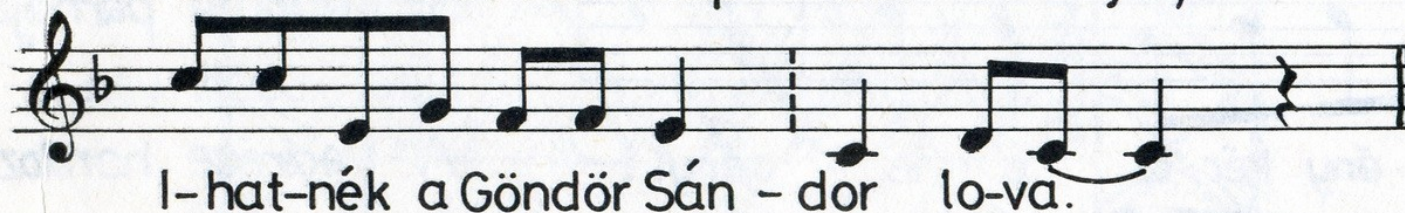
2. Nem kész még a dunyhája,
Szövetlen a párnája,
Nád között van a tolla,
A vadréce hordozza!

LÉTÖRÖTT A DECSI TEMPLOM

HORKICS MIHÁLYNÉ ÉS BENCSIK MÁRIA, Mohács

Tempo rubato

S.L.

2. Göndör Sándor, édēs-kedves rózsám ,
Csak azt mondd még,mikor jössz el hozzám .
Látod ,babám,azt a száraz nyárfát ,
Ha mëgered,akkor mëgyék hozzád.

ÁLOM JUTOTT*

HEGEDŰS ISTVÁNNÉ ÉS SZEKERES ISTVÁN, Dunafalva(Mohács-sz.)

Allegretto V.F.

1. A' - lom ju-tott a szé-mēm - re,
Sze - re - tőm ju-tott e - szēm - be.
De mi - hasz-na jut e - szēm - be,
Ha nem beszél-he-tők vé - le.

2. Álom ide, álom oda,
Rám nézz, babám, nem amoda!
Mert ha másfelé tekintesz,
Azt gondolják, hogy nem szeretsz.

3. Érik, érik a cserösnye,
Bodorodik a levele.
Piros, barna menyecskének,
Körül fodros a köténye.

4. Árok is van, gödör is van,
Szép lány is van, csúnya is van.
Szép lánynak a csalfa széme,
Vitt engem a szerelémbe.

5. Ki az urát nem szereti,
Sárgarépat főzzön neki.
Jó megsózza, paprikázza,
Hogy a hideg is kirázza!

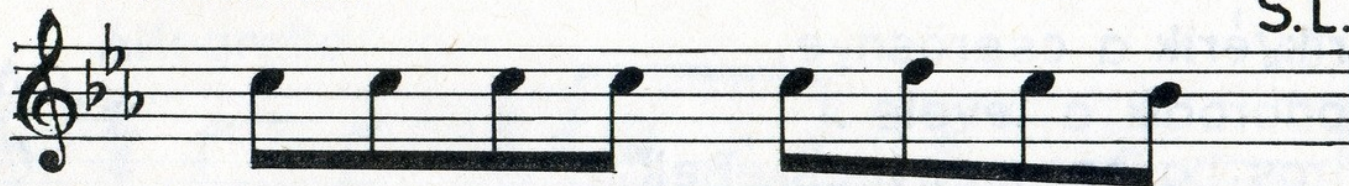
* Böjti ugrós

AZT GONDOLOD (1.)

KOVÁCS JÓZSEFNÉ ÉS KALMÁR JÚLIANNA, Mohács

Parlando

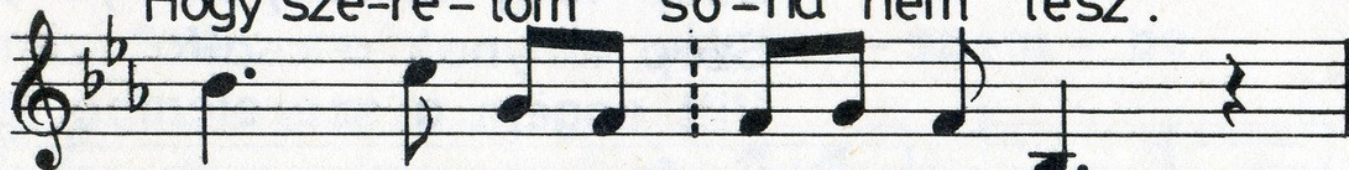
S.L.

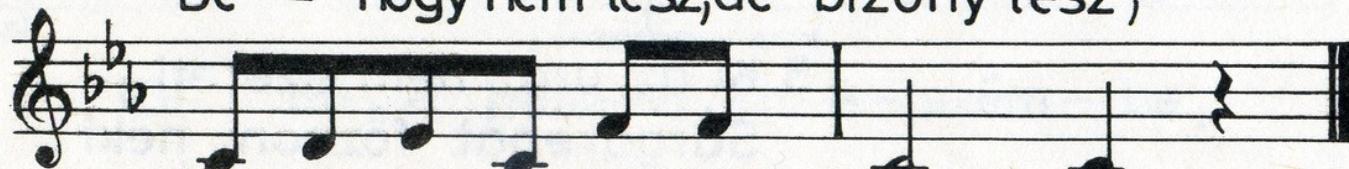
1. Azt gon-do - lod, min-dig így lesz,

Hogy sze-re - tőm so - ha nem lesz .

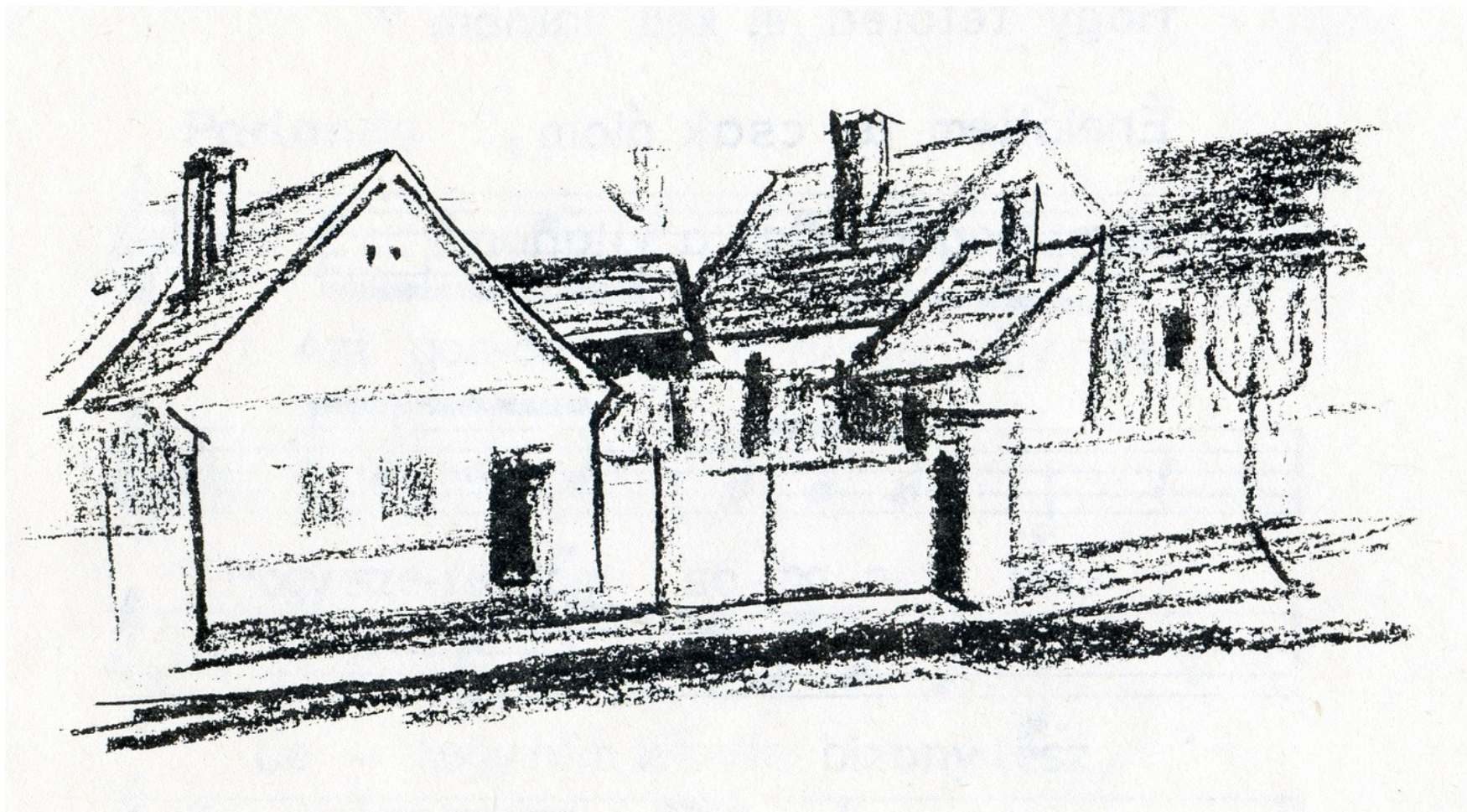

De - hogy nem lesz, de bizony lesz ,

Ná - lad, babám, kü-lönb is lesz!

2. Azt gondolod, hogy én bánom,
Hogy tétőled el kell válnom ?
Énelőttem az csak álom ,
Ném magad vagy a világon !

SZŰRÖM VOLNA

BALÁZS PÁL, Mohács

Tempo rubato(parlando)

S.L.

1. Szűröm volna, bocskorkám, Mindjárt megházasod-nám .

2. Cu-kor, ká-vé, mandu-la , Mi-kor mondom, nyomd oda!

Szűröm is van, makk is van , maj meghízik a kis kan.

Éj, ba-bám, ne mondd azt, Mer' én jobban tudom azt!

AZT GONDOLOD, MINDIG ÍGY LÉSZ (2.)

HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Parlando (♩ = 76)

K.Z. és S.L.

1. Azt gondolod, mindig így lesz,

Hogy szeretőm so-ha nem lesz.

Dehogy nem lesz, de bizony lesz,

Nálad, babám, külömb is lesz!

2. Azt gondolod, hogy én bánom,
Hogy tőled el kell válnom.
Elválásom nem sajnálom,
Szerettelek, csak azt bánom.
3. Vagy azt hiszed, hogy én sírok,
Szomorú levelet írok.
Részket kezem, nem írhatok,
Fáj a szívem, nem szólhatok.

SZÜCS JÓZSEF, Mohács

Tempo rubato (parlando)

The first staff of music is written on a five-line treble clef. It begins with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The melody consists of two measures of eighth notes, followed by a quarter note, and ends with a double bar line. The notes are: B-flat (first measure), C (first measure), D (first measure), E (first measure), F (second measure), G (second measure), A (second measure), B-flat (second measure), C (third measure), D (third measure), E (third measure), F (third measure), G (third measure), A (third measure), B-flat (third measure), and C (third measure).

The first staff of music is written on a five-line treble clef. The key signature consists of one flat, B-flat, indicated by a flat symbol on the second line. The melody begins on G4 (the second space), moves up to A4 (third line), then B-flat4 (third space), and continues with a series of eighth notes: G4, F4, E4, D4, C4, B-flat3, A3, G3, F3, E3, D3, C3, B-flat2, A2, G2, F2, E2, D2, C2, B-flat1, A1, G1, F1, E1, D1, C1, B-flat0, A0, G0, F0, E0, D0, C0, B-flat-1, A-1, G-1, F-1, E-1, D-1, C-1, B-flat-2, A-2, G-2, F-2, E-2, D-2, C-2, B-flat-3, A-3, G-3, F-3, E-3, D-3, C-3, B-flat-4, A-4, G-4, F-4, E-4, D-4, C-4, B-flat-5, A-5, G-5, F-5, E-5, D-5, C-5, B-flat-6, A-6, G-6, F-6, E-6, D-6, C-6, B-flat-7, A-7, G-7, F-7, E-7, D-7, C-7, B-flat-8, A-8, G-8, F-8, E-8, D-8, C-8, B-flat-9, A-9, G-9, F-9, E-9, D-9, C-9, B-flat-10, A-10, G-10, F-10, E-10, D-10, C-10, B-flat-11, A-11, G-11, F-11, E-11, D-11, C-11, B-flat-12, A-12, G-12, F-12, E-12, D-12, C-12, B-flat-13, A-13, G-13, F-13, E-13, D-13, C-13, B-flat-14, A-14, G-14, F-14, E-14, D-14, C-14, B-flat-15, A-15, G-15, F-15, E-15, D-15, C-15, B-flat-16, A-16, G-16, F-16, E-16, D-16, C-16, B-flat-17, A-17, G-17, F-17, E-17, D-17, C-17, B-flat-18, A-18, G-18, F-18, E-18, D-18, C-18, B-flat-19, A-19, G-19, F-19, E-19, D-19, C-19, B-flat-20, A-20, G-20, F-20, E-20, D-20, C-20, B-flat-21, A-21, G-21, F-21, E-21, D-21, C-21, B-flat-22, A-22, G-22, F-22, E-22, D-22, C-22, B-flat-23, A-23, G-23, F-23, E-23, D-23, C-23, B-flat-24, A-24, G-24, F-24, E-24, D-24, C-24, B-flat-25, A-25, G-25, F-25, E-25, D-25, C-25, B-flat-26, A-26, G-26, F-26, E-26, D-26, C-26, B-flat-27, A-27, G-27, F-27, E-27, D-27, C-27, B-flat-28, A-28, G-28, F-28, E-28, D-28, C-28, B-flat-29, A-29, G-29, F-29, E-29, D-29, C-29, B-flat-30, A-30, G-30, F-30, E-30, D-30, C-30, B-flat-31, A-31, G-31, F-31, E-31, D-31, C-31, B-flat-32, A-32, G-32, F-32, E-32, D-32, C-32, B-flat-33, A-33, G-33, F-33, E-33, D-33, C-33, B-flat-34, A-34, G-34, F-34, E-34, D-34, C-34, B-flat-35, A-35, G-35, F-35, E-35, D-35, C-35, B-flat-36, A-36, G-36, F-36, E-36, D-36, C-36, B-flat-37, A-37, G-37, F-37, E-37, D-37, C-37, B-flat-38, A-38, G-38, F-38, E-38, D-38, C-38, B-flat-39, A-39, G-39, F-39, E-39, D-39, C-39, B-flat-40, A-40, G-40, F-40, E-40, D-40, C-40, B-flat-41, A-41, G-41, F-41, E-41, D-41, C-41, B-flat-42, A-42, G-42, F-42, E-42, D-42, C-42, B-flat-43, A-43, G-43, F-43, E-43, D-43, C-43, B-flat-44, A-44, G-44, F-44, E-44, D-44, C-44, B-flat-45, A-45, G-45, F-45, E-45, D-45, C-45, B-flat-46, A-46, G-46, F-46, E-46, D-46, C-46, B-flat-47, A-47, G-47, F-47, E-47, D-47, C-47, B-flat-48, A-48, G-48, F-48, E-48, D-48, C-48, B-flat-49, A-49, G-49, F-49, E-49, D-49, C-49, B-flat-50, A-50, G-50, F-50, E-50, D-50, C-50, B-flat-51, A-51, G-51, F-51, E-51, D-51, C-51, B-flat-52, A-52, G-52, F-52, E-52, D-52, C-52, B-flat-53, A-53, G-53, F-53, E-53, D-53, C-53, B-flat-54, A-54, G-54, F-54, E-54, D-54, C-54, B-flat-55, A-55, G-55, F-55, E-55, D-55, C-55, B-flat-56, A-56, G-56, F-56, E-56, D-56, C-56, B-flat-57, A-57, G-57, F-57, E-57, D-57, C-57, B-flat-58, A-58, G-58, F-58, E-58, D-58, C-58, B-flat-59, A-59, G-59, F-59, E-59, D-59, C-59, B-flat-60, A-60, G-60, F-60, E-60, D-60, C-60, B-flat-61, A-61, G-61, F-61, E-61, D-61, C-61, B-flat-62, A-62, G-62, F-62, E-62, D-62, C-62, B-flat-63, A-63, G-63, F-63, E-63, D-63, C-63, B-flat-64, A-64, G-64, F-64, E-64, D-64, C-64, B-flat-65, A-65, G-65, F-65, E-65, D-65, C-65, B-flat-66, A-66, G-66, F-66, E-66, D-66, C-66, B-flat-67, A-67, G-67, F-67, E-67, D-67, C-67, B-flat-68, A-68, G-68, F-68, E-68, D-68, C-68, B-flat-69, A-69, G-69, F-69, E-69, D-69, C-69, B-flat-70, A-70, G-70, F-70, E-70, D-70, C-70, B-flat-71, A-71, G-71, F-71, E-71, D-71, C-71, B-flat-72, A-72, G-72, F-72, E-72, D-72, C-72, B-flat-73, A-73, G-73, F-73, E-73, D-73, C-73, B-flat-74, A-74, G-74, F-74, E-74, D-74, C-74, B-flat-75, A-75, G-75, F-75, E-75, D-75, C-75, B-flat-76, A-76, G-76, F-76, E-76, D-76, C-76, B-flat-77, A-77, G-77, F-77, E-77, D-77, C-77, B-flat-78, A-78, G-78, F-78, E-78, D-78, C-78, B-flat-79, A-79, G-79, F-79, E-79, D-79, C-79, B-flat-80, A-80, G-80, F-80, E-80, D-80, C-80, B-flat-81, A-81, G-81, F-81, E-81, D-81, C-81, B-flat-82, A-82, G-82, F-82, E-82, D-82, C-82, B-flat-83, A-83, G-83, F-83, E-83, D-83, C-83, B-flat-84, A-84, G-84, F-84, E-84, D-84, C-84, B-flat-85, A-85, G-85, F-85, E-85, D-85, C-85, B-flat-86, A-86, G-86, F-86, E-86, D-86, C-86, B-flat-87, A-87, G-87, F-87, E-87, D-87, C-87, B-flat-88, A-88, G-88, F-88, E-88, D-88, C-88, B-flat-89, A-89, G-89, F-89, E-89, D-89, C-89, B-flat-90, A-90, G-90, F-90, E-90, D-90, C-90, B-flat-91, A-91, G-91, F-91, E-91, D-91, C-91, B-flat-92, A-92, G-92, F-92, E-92, D-92, C-92, B-flat-93, A-93, G-93, F-93, E-93, D-93, C-93, B-flat-94, A-94, G-94, F-94, E-94, D-94, C-94, B-flat-95, A-95, G-95, F-95, E-95, D-95, C-95, B-flat-96, A-96, G-96, F-96, E-96, D-96, C-96, B-flat-97, A-97, G-97, F-97, E-97, D-97, C-97, B-flat-98, A-98, G-98, F-98, E-98, D-98, C-98, B-flat-99, A-99, G-99, F-99, E-99, D-99, C-99, B-flat-100, A-100, G-100, F-100, E-100, D-100, C-100, B-flat-101, A-101, G-101, F-101, E-101, D-101, C-101, B-flat-102, A-102, G-102, F-102, E-102, D-102, C-102, B-flat-103, A-103, G-103, F-103, E-103, D-103, C-103, B-flat-104, A-104, G-104, F-104, E-104, D-104, C-104, B-flat-105, A-105, G-105, F-105, E-105, D-105, C-105, B-flat-106, A-106, G-106, F-106, E-106, D-106, C-106, B-flat-107, A-107, G-107, F-107, E-107, D-107, C-107, B-flat-108, A-108, G-108, F-108, E-108, D-

The first staff of music is written on a five-line staff with a treble clef. It begins with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The melody consists of the following notes: G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter), C4 (half), Bb3 (half), A3 (half), G3 (half), F3 (half), E3 (half), D3 (half), and C3 (half). The notes are grouped into measures by vertical bar lines.

vagy az én tég, vagy inja! egg le ve let,

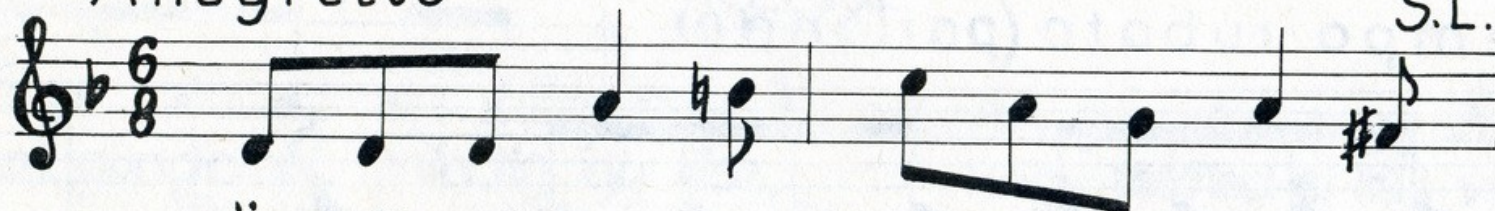
Në szo-mo-rítsd az én ár - va szí - ve - met!

EGYSZÖR KÉT LÁNYOK

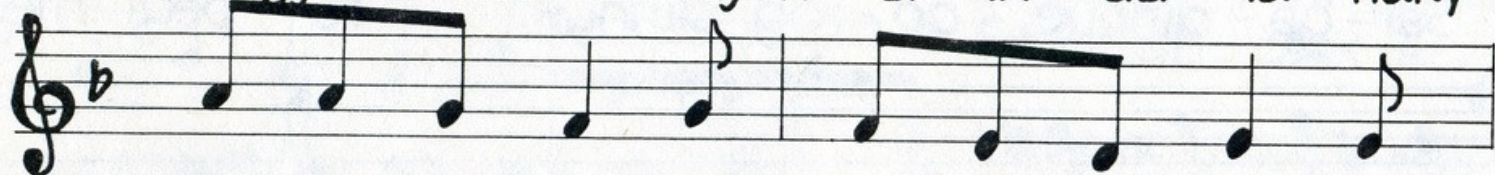
HERÉB GYÖRGY ÉS HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Allegretto

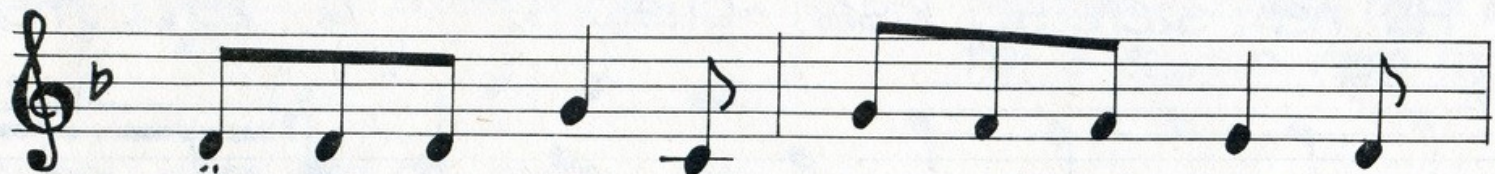
S.L.

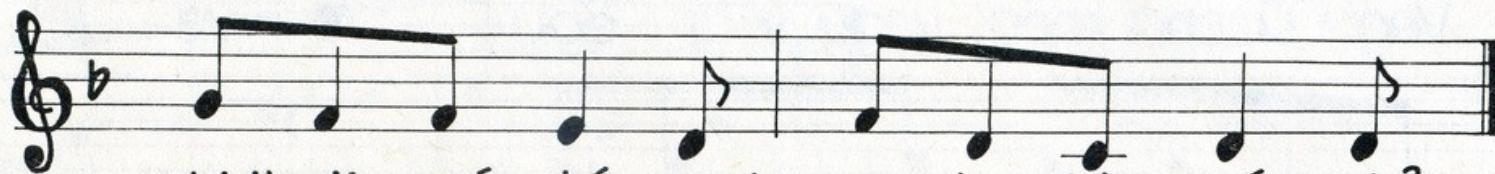
1. Egyszer két lá - nyok el - in - du - lá - nak,

Kez - dé - nek mēnni vi - rá - got szēd - ni,

Éggyik má - sik - tül kez - dé kér - dez - ni :

Volt - ẽ már té - göd va - la - ki kér - ni ?

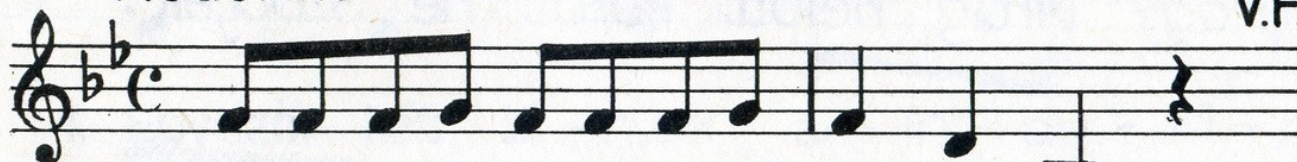
2. Engöm már, mátká, tizen is kértek,
Most a tíz közzül mēllikhöz mēnjen?
Adj jó tanácsot szögény fejemnek,
Hogy virág előtt kórót nē szödjek!

FÖLSZÁNTATOM

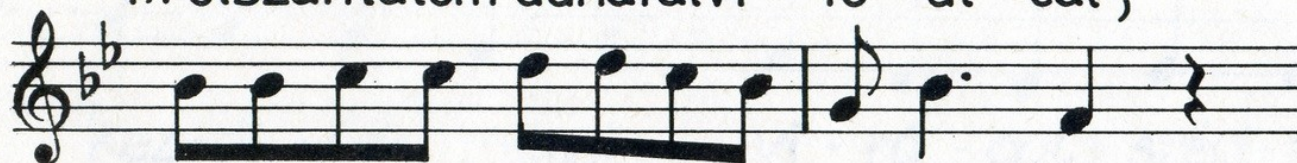
SOÓS JÁNOSNÉ KOCSIS KATALIN, Dunafalva(Mohács-sziget)

Moderato

V.F.

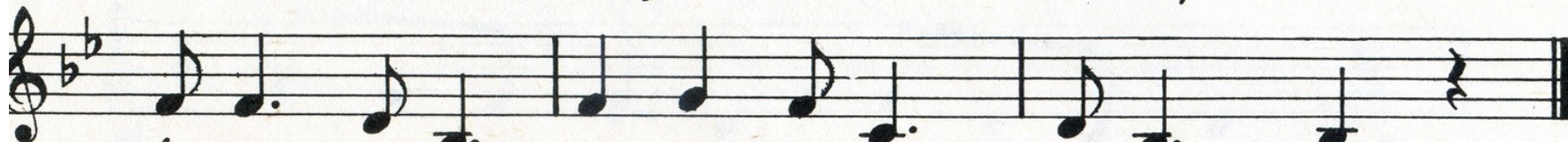
1. Fölszántatom dunafalvi fő - út - cát ,

Ve-ték be-le pi-ros pünkösdi ró - zsát.

Ró-zsa szaga legyen az én ken-dőm-nek ,

Szí-ve sza - kád - jon még a sze - re-tőm - nek !

2. Barna legény nē hányd azt a szēmēmre ,

Hogy az este nem eresztëttelek be .

Álmos voltam , elaludtam , álmodtam ,

Tērád , babám , mégcsak nem is gondoltam !

DUNAFALVÁN NAGY ERDŐBE

SZEKERES ISTVÁN, Dunafalva

Comodo, poco rubato

V.F.

1. Du-na fal-ván nagy er-dő-be ta-nyá-zom,

Hol-nap dél-be jöjj ki hozzám, ga-lam-bom.

Fűzfa-vessző -ből van az én haj-lé-kom,

Ha még lá-tod, ná-lam ma-radsz, ga-lam-bom!

2. Én kihajtom a nyájamat a rétre,

Magam is lőheverészek melléje.

Nem hallom a vezérürüm harangját,

Az én babám mással éli világát.

DE SZERETNÉK TÖLGYFA LÉNNI

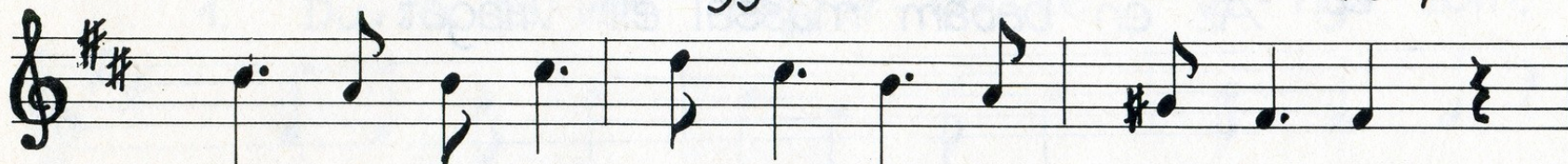
SÜMEGI TERÉZ, Dunaszekcső

Comodo

S.L.

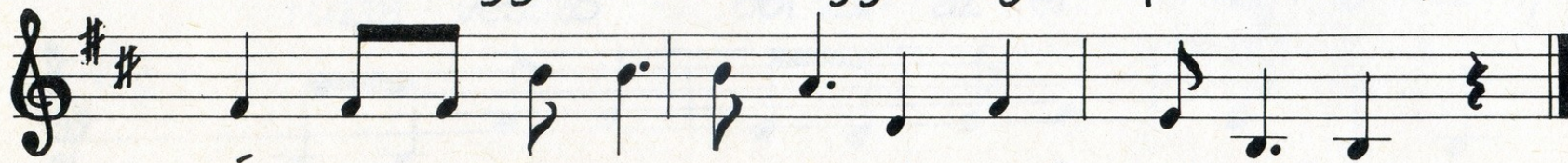
1. De sze-ret-nék tölgyfa lén-ni er-dő-ben,

Ha va-la-ki tű-zet rak-na be-lő-lem.

Mer' a tölgyfa kék lánggal ég füst nél-kül,

Ár-va a szí-vem, so-ha sincs bá-nat nél-kül.

2. De szeretnék csillag lenni az égen.

Éjfél tájba fönt ragyogni az égen.

Megnézném, hogy ki van fenn a faluba,

Ki beszélget a szeretőmmel a kapuba.

NEM JÁROK ÉN

MÜLLER GYÖRGYNÉ ILLÉS JULIANNA, Lánycsók

Andantino

P.G.

1. Nem já - rok én la - pos szá - rú csiz - má - ba,

Nem ál - lok még minden legény szá - vá - ra.

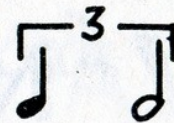

Lám az es - te megállottam egy szó - ra,

Csalfa a sze - re - tőm anyja, meglát - ta.

2. Másnap reggel kérdőre fogott engem.
Hogy az este ki fiával beszéltem.

Nem beszéltem vele olyan sokáig
Éjfél után két, vagy három óráig.

3. Éjfél után hármát ütött az óra,
Gyere, rózsám, kísérj ki a vasútra.
Nem kísérlek, árva szívem meghasad,
Ha vissza köll onnan jönni magamnak.

SZÁNT AZ ÖKÖR

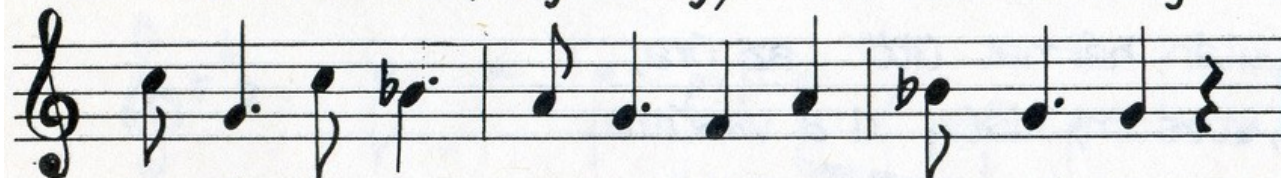
HUSZ SÁNDOR, MOHÁCS

Moderato

K.Z. és S.L.

1. Szánt az ökör, seje - haj, Szánt az ökör, zirög - zörög a já - rom,

Kemény a föld a mo - hácsi ha - tá - ron.

Kemény a föld, vas az e - ke, ihaj - csuhaj, megjár - ja,

Terem le - gény minden kislány szá - má - ra.

2. Szánt az ökör, sejahaj, szánt az ökör, csirög-csörög a járom.

Nem vetéttél, nem is aratsz a nyáron.

Të sëm vetél, nem is aratsz, ihaj-csuhaj, a nyáron.

A mohácsi gyönyörű szép határon.

MÁR MOHÁCSON

VE-SZELI MÁRIA, Mohács

Comodo

S.L.

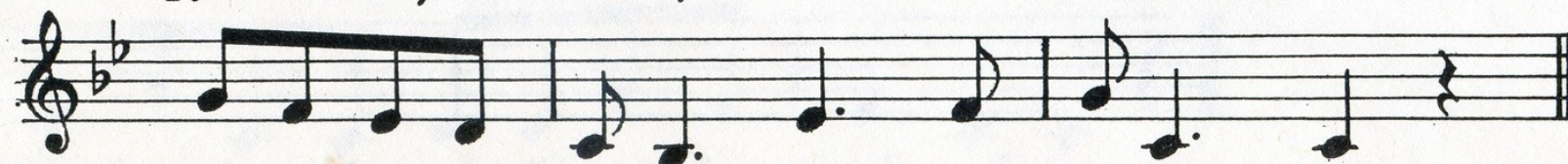
1. Már Mohácson me-gol - csúlt a pá - lin - ka ,

egy li - tər - nek száz koro - na az á - ra .

gyer - tők , fi - úk , itt a lit-rēs , i - gya - tok ,

A lányomnál régge - lig mu - lassa - tok !

2. Nem köll nekēm a kend büszke lēanya,

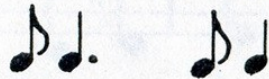

Egesz hētēn pūdēros a pofāja.

Mer' ennekēm dologra köll az asszony,
Nē pūdērozza magát a kisasszony!

3. Árok, árok, de mēly árokba estem,

Veled, babám, nagy szerelēmbe estem,

Kívül estem én az árkon, nem belül,

Veled estem, babám, szerelēmbe egyedül!

PÉNTÉKÉN ESTE

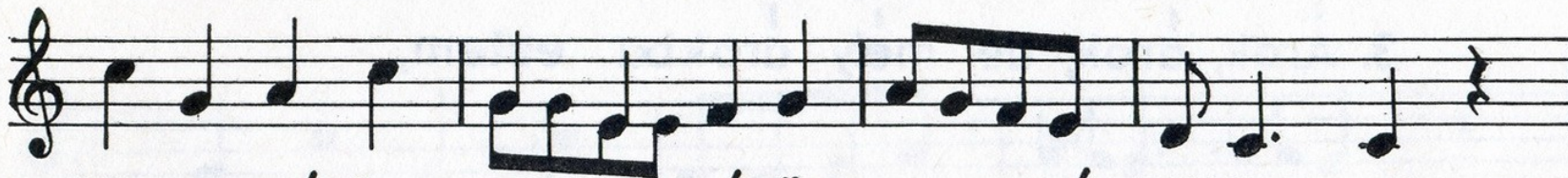
SOÓS JÁNOSNÉ KOVÁCS KATALIN, Dunafalva(Mohács-sz.)

Tempo giusto(Andantino)

V.F.

1. Pén-téken es-te, szombaton este kinyitom az abla - kom ,

Onnan nézëm, on - nan nézëm a ragyogó csil-la - got .

A-hány csil-lag, pá - ros csil - lag ragyog az égën ,

Annyi csókkal, pá - ros csókkal maradtam el a hé-tën .

2. Jaj, de szépen hirdetnek a dunafalvi templomba ,

De engem a kedves szeretőmmel nem hirdetnek ki soha ,

Tudom anyám, kedves édesanyám, maga ső oka ,

Hogy engem a kedves szeretőmmel nem hirdetnek ki soha !

ENNEK A KISLÁNYNAK

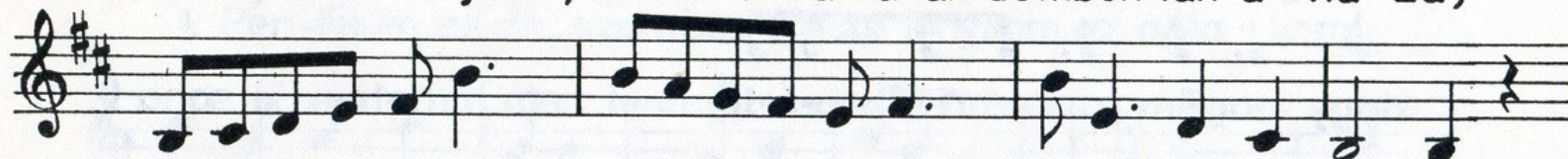
SZÜCS JÓZSEF, Mohács

Tempo giusto(Andantino)

S.L.

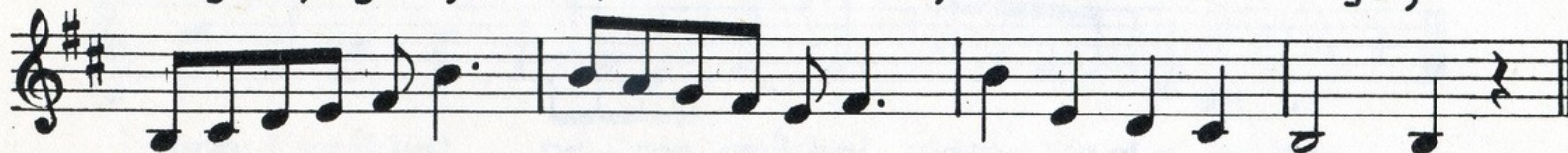
1. Ennek a kis-lánynak , ennek a barnának dombon van a há-za ,

Magos jegénye-fa , magos jegénye-fa van az ud-va - rá - ba .

Magos je-gë-nye - fa , föld-re haj-lik az á - ga ,

Baranya-i gyermek , csinos barna gyermek jár az ud-va - rá - ba .

2. Fölmegyék a heggyre, fölmegyék a heggyre, lénézék a völgybe,
Ott látom a babám, ott látom a babám, egy kovács - műhelybe.
Lovát vasaltatja, háborúba akar menni,
El sém jöttél hozzám, csinos barna babám, búcsúcsókot adni!

3. Fölmegyék a heggyre, fölmegyék a heggyre, lénézék a völgybe,
Ott látok egy kislányt, ott látok egy kislányt tiszta feketebe',
Fekete ruhába', babáját gyászolja,
Aki régen meghalt, aki régen meghalt a világháborúba'!

IV.

BORDALOK, MULATÓ NÓTÁK
ÉS TRÉFÁS DALOK

ÉN VAGYOK AZ

HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Con moto

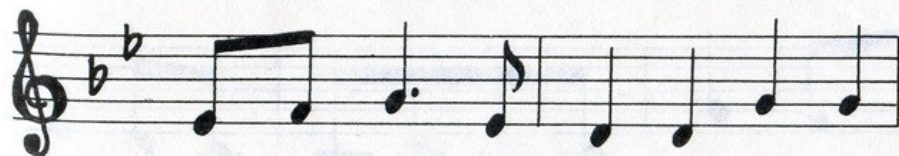
K.Z. és S.L.

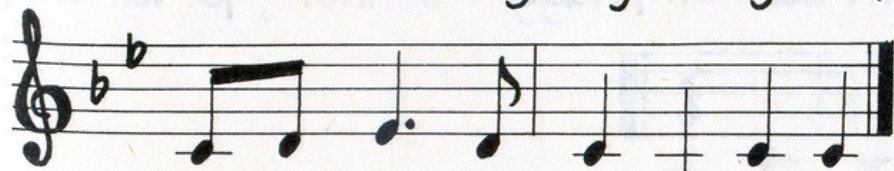
1. Én va-gyok az, én va-gyok az, a - ki nem jó,

Kocsmá - aj - tó nyi - to - ga - tó,

Boros - ü - veg hajto - ga - tó,

Barna kislány csalo - ga - tó.

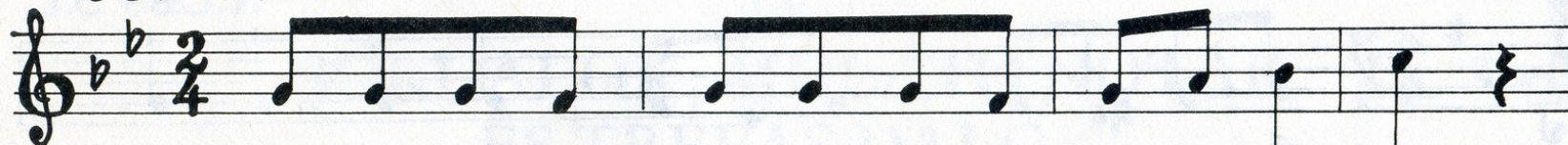
2. Két ujjá van, hátulja van
a ködmönnek,
De kerekesebb a pöndölnek.
Csivirintem, csavarintom,
Még az éjjel rád borítom!

CSÁRDA KÖZEPÉBE

BELVARAC JÓZSEF, SZERETETHÁZA (Mohács sziget)

Con moto

S.L.

Csárda kö-ze - pé - be vá - gom a su - bá - mat,

O - da - vá - rom az én ked - ves an - gyal - ká - mat.

I - gyál, ró - zsám, nem bá - nom, nagy a bankóm, föl - vál - tom,

Né félj rózsám, hogy még - bánom!

2. Csárda közepébe vágom a szűrömet,
Odlavárom az én kedves szeretőmet.
Igyál kedves szeretőm, úgyis tērád keresöm,
Në félj, hogy még nem fizetöm!

KIMĚNTEM ÉN

TISZINGER FERENCNÉ HORKICS ILONA, Mohács

Comodo

V.F.

1. KimĚntem ěn az ár-pa tar-ló-ra ,

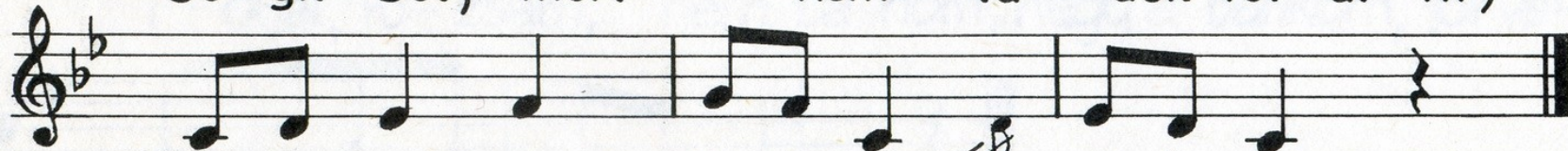

Gye-re, ró - zsám , se - gíts fěl a ló - ra !

(7)

Se - gít - sél , mert nem tu - dok fěl - űl - ni ,

Szěp a lo - vam , nem a-kar měgáll-ni .

2. Lēmēgyēk a pince fenekérè ,

Ráülök a hordó tetejére .

Jó bort iszok , még sē vagyok részög ,

Csak, ha rózsám szép szemébe nézēk .

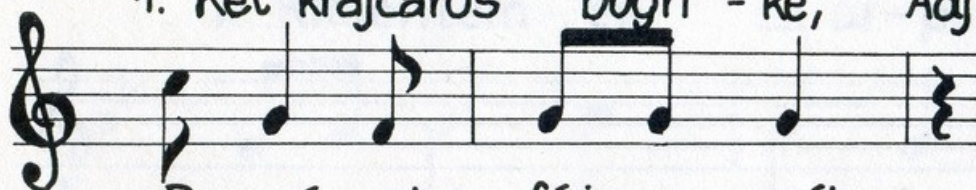
KÉT KRAJCÁROS BÖGRIKE

SZŰCS PÁLNÉ, Mohács

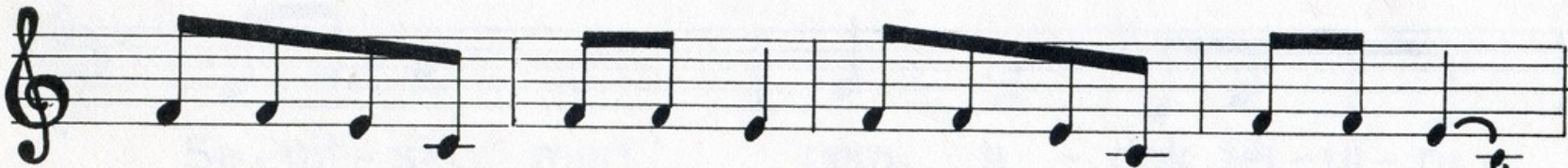
K.Z. és S.L.

1. Két krajcáros bögri - ke, Adj egy csókot, Ör - zsi - ke,

Du - ná - rul fúj a szél.

Ha Du - ná - rul nem fúj - na, I - lyen hi - deg nem vol - na,

Du - ná - rul fúj a szél.

2. Afrikai paprika,
Papucsba' jár a liba,
Dunáról fúj a szél.
Iskátula, gurgula,
Ez is immár egy nóta,
Dunáról fúj a szél.

3. Petrezselyem, pókháló,
Adj egy csókot, szógálló,
Dunáról fúj a szél.
Nem adok én téneked,
Éb szeressén tégedet,
Dunáról fúj a szél.

Ó, MIT ÉR EGY SZÉP LÓ*

SZÜCS MIHÁLY, Mohács

Parlando, recitativo

S.L.

Ó mit ér egy szép ló é - le - te, ha megöregszik, nincsen böcsü - le - te.

Ü - tik, ve - rik, dobják, a kocsi - ba fog - ják, kocsi - soknak adják,

küllő - vel ta - pintják. Lám, megmondtam, kedves gazdám, hogy ne tarts lovat,

Mer' a ló megdöglik, ű - jít - ja baja - i - dat! Hanem a ló helyett szamarat
tartsál,

A - zért a neved megmarad, hogy lócsiszár!

* TRÉFÁS LAKODALMI
LÓBÜCSÜZTATÓ.

Szűcs Mihály - szül. kb. 1888-ban - maga is játszotta ezt legénykorában a katolikus lakodalmakban. A szokás nagyjából így zajlott le:

Két legény egymásnak háttal áll derékon egymáshoz kötve. Lehajolnak. Egyikük kezében rövid karó, melyen repedt cserépfazék van, ez a ló feje. A másik legény kezében söprű a ló farka. Lepedővel letakarják őket. A lovat kötőféken vezeti be a szobába a ló gazdája, vagy a lócsiszár, illetve a ló hátán jön be az illető. Eladásra kínálja lovát. A körülálló vevők ócsárolják, gyalázzák. Ahányszor a gazda dicséri a lovat, annyiszor nyerít, ugrál, fejét mozgatja, - a gyalázó szavakra pedig rúg, kapál, farkát emeli, vagy a földet söpri.

A gazda füttyül neki, erre vizelni akar. Ekkor a lepedő alatt behozott vödör vizet a legény lassan kiönti. Hosszú alkudozás után sem talál vevőre és lovát átkozó szavak kíséretében mérgében bunkósbottal agyonveri (= a fazék összetörik), a ló összeroskad, és a gazda elkezd énekelni: Ó mit ér egy szép ló élete...

MÉGDÖGLÖTT A BIRÓ LOVA

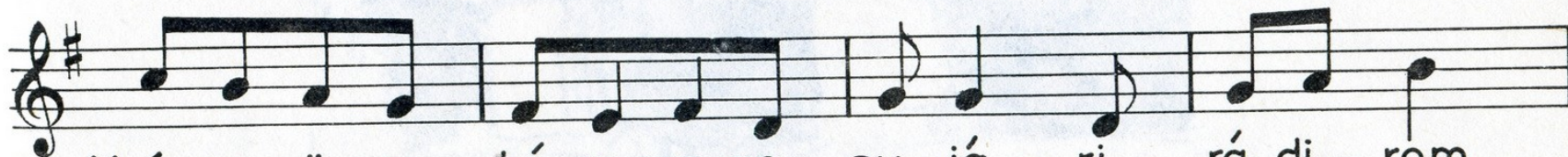
SZEKERES ISTVÁNNÉ GOMBÁR ANNA, Dunafalva (Mohács-sziget)

Scherzando

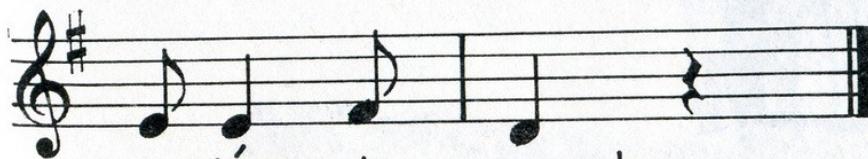
V.F.

1. Mégdöglött a bi-ró lo-va, su-já - ri - rom.

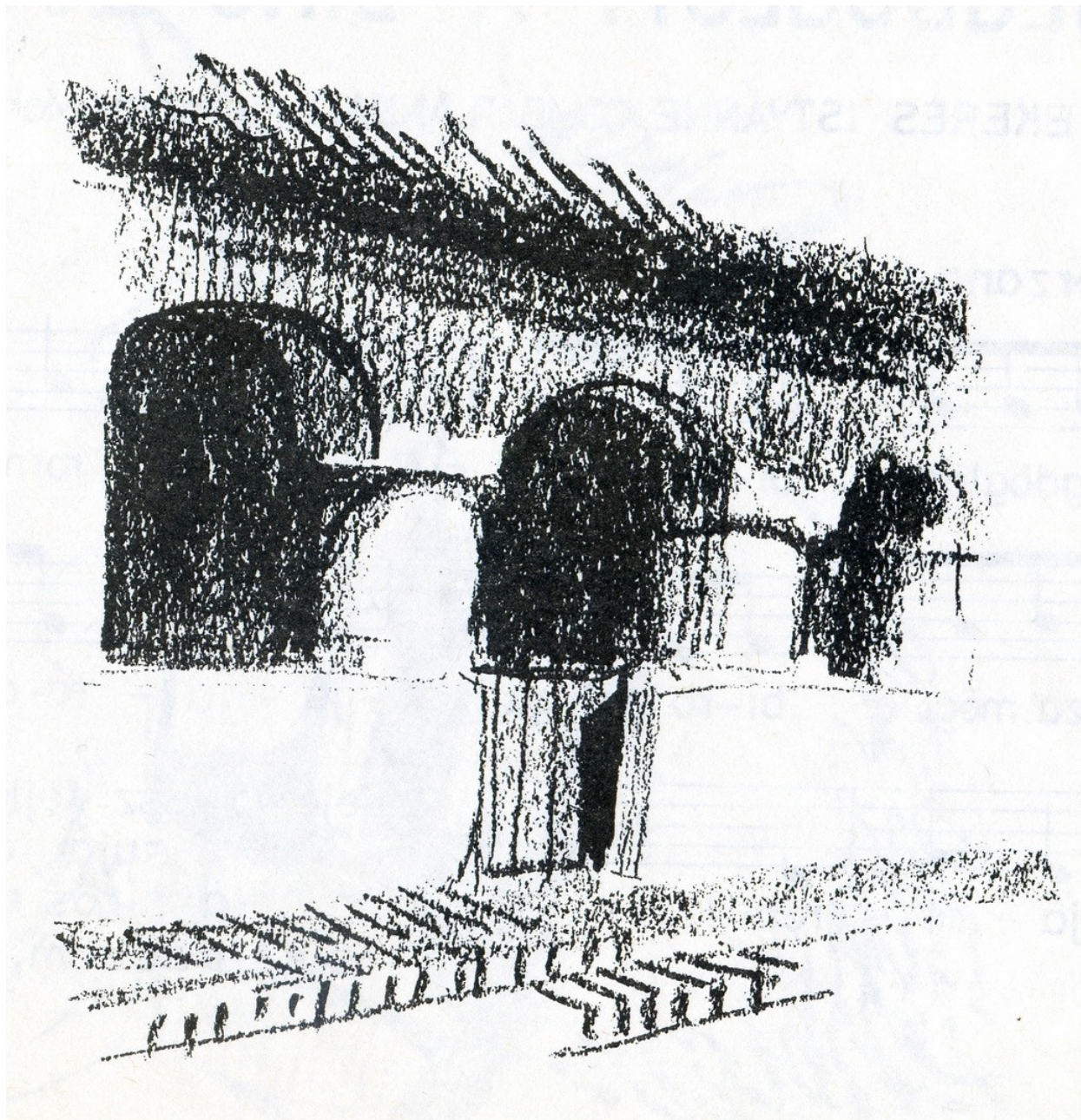
Nyúzza még a bí-ro ma-ga, su-já - ri - rá-di - rom,

su-já - ri - rom !

2. Feje jó lesz fejkötőnek ,
sujárirom.

Annak a hős menyének,
sujárirádirom, sujárirom!

V.

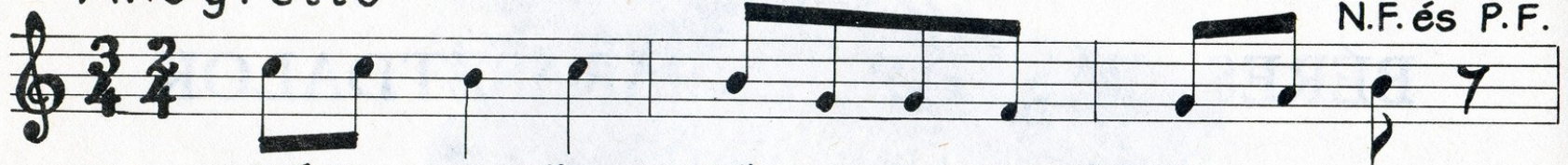
BÉRES-, PÁSZTOR- ÉS PARASZTDALOK

BÉRÉSGYERÉK

DÉKÁNY JÁNOS, Dunafalva

Allegretto

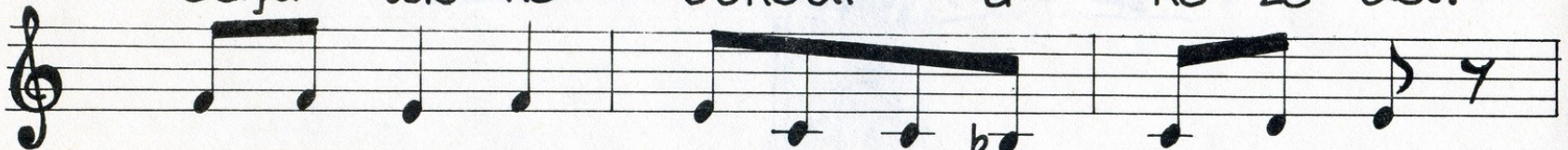
AB. - M.GY,
N.F. és P.F.

1. Bérés - gyermek, ne rakd még a sze - ke - ret,

Sarjű - tűs - ke bűkűdi a ke - ze - det.

Mennél job - ban bű - kű - di a ke - ze - det,

Annál job - ban rakd még a sze - ke - re - det!

2. Jaj, de nehéz a szerelmet titkolni,

Tüske közül a bibolyát kiszénni.

Mer' a tüske böködi a kezemet,

A szerelém szorítja a szívemet.

CSÓRI KANÁSZ*

DÉKÁNY JÁNOS, Dunafalva

Allegretto

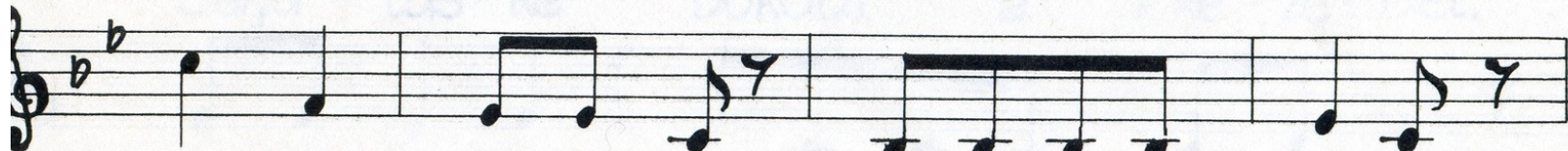
A.B.-M.Gy.
N.F. és D.F.

1. Csóri kanász, mit főz-tél? Tüdőt káposz-tá-val.

Mivel rántot-tad be? Hasas szalon-ná-val.

Süccs, süccs, te-ne-ne, fe-ne te-rém-tét-te!

Nem köll nekém a ka-nász, csak a fe-le-sé-ge!

2. Mëgismerni a kanászt fënyës baltájáról,

Űzött - fűzött bocskoráról, tarisznya - szíjjáról.
Süccs, süccs, tenene, fene teremtette!

Nem köll nékëm a kanász, csak a felesége!

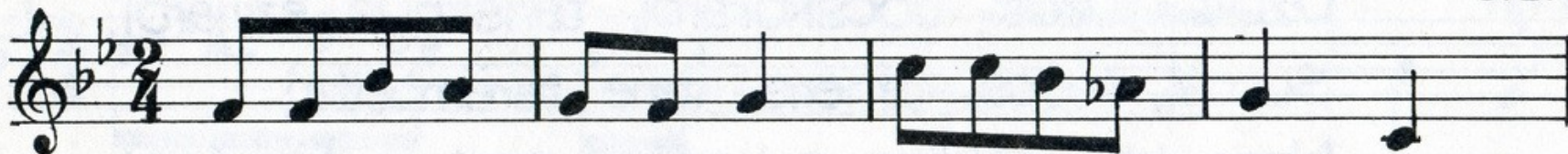
* Kanásztánc (Szövegkiigazítás a többi baranyai
tolnai, somogyi változatok alapján.)

UCCU, RÉTES, POGÁCSA

SZÖSZ JÁNOSNÉ, Mohács

Scherzando

S.L.

1. Uc-cu, ré-tes, po-gá-csa , ë-gye még a dal - los.
2. El-in dult már a gö-be öt-hat mala - cá - val ,
3. Is-ten ad-ta kénye-re , ebadta haj-má - ja ,

A ra-fancos szalmaszálat ë-gye még a tán - cos !
U-tánna mënt a ka-nász üres tarisz-nyá - val .
Fékomad-ta , te-rëm-tette , üres tarisz-nyá - ja !

MIKOR CSIKÓSLEGÉNY VOLTAM

BARBÉLY ÁGNES, Mohács

Con moto (Poco rubato)

S.L.

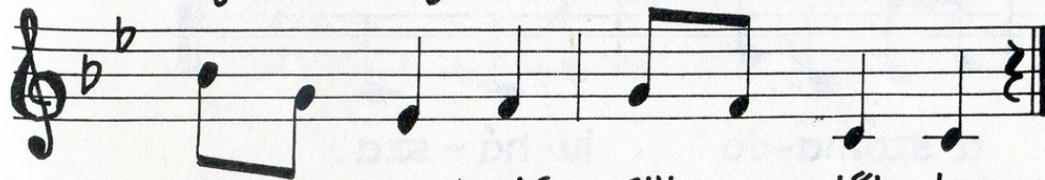
1. Mi-kor csikós legény vol-tam,

Csi-kók u - tán sé-tál gat-tam.

Éj - fél táj - ban föl-é-b - red - tem,

Ki - lenc zsandár állt e - lőt - tem.

2. Zsandár urak, mit akarnak?
Talán vasalni akarnak?
Nem akarunk mi vasalni,
Szilaj csikót elhajtani!

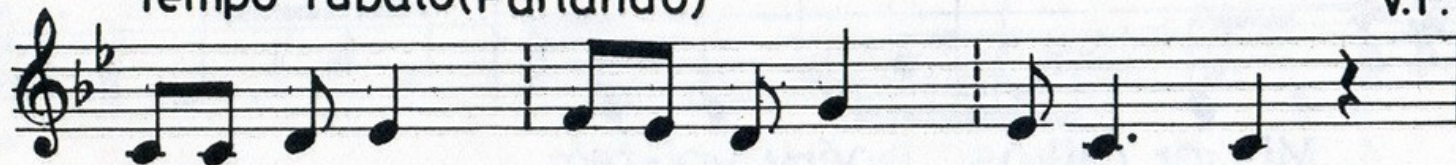
3. Szilaj csikó nem eladó,
Nem is zsandár alá való!
Ha a zsandár arra ülne,
Szabad madár is rab lenne!

UGYAN KIÉ ?

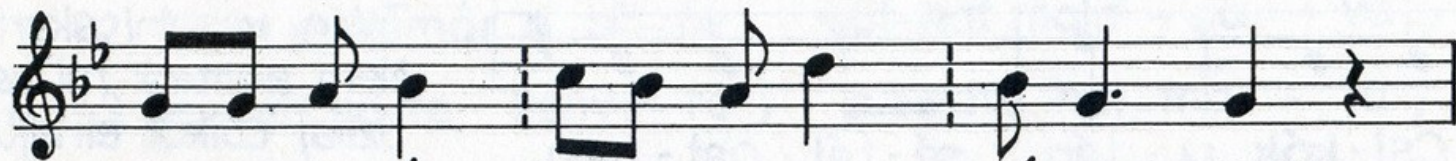
SZEKERES ISTVÁN, Dunafalva (Mohács-sziget)

Tempo rubato(Parlando)

V.F.

1. U-gyan ki- é lë-het ez a szép nagy fa ,

U-gyan ki- é lë- het ez a szép nagy fa ?

Gróf Janko-vics en-nek a jó gazdá - ja ,

Én mēg vagyok a száma-dó ju-há - sza .

2. Pakolj juhász , pakolj a szamaradra ,

Pakolj juhász, pakolj a szamaradra !

Tíz zsandárnak nincsen olyan hatalma ,

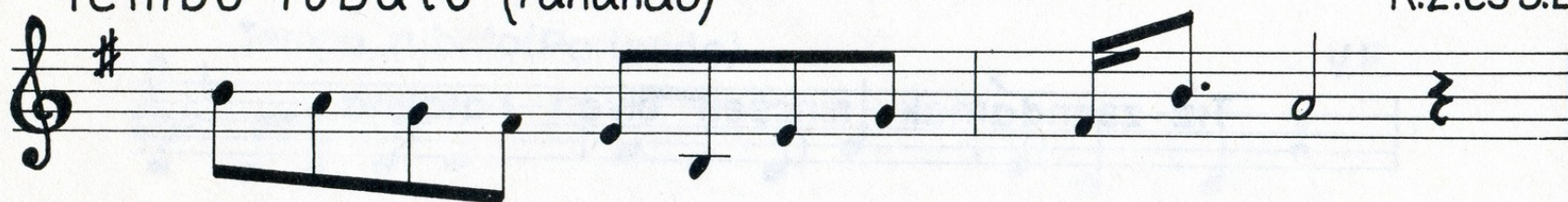
Aki az én nyájamtól elhajtana !

SZÉGÉNY PARASZT

HUSZ SÁNDOR, Mohács

Tempo rubato (Parlando)

K.Z. és S.L.

1. Szè-gény paraszt, ha ki-néz a ta-nyá-ra,

Jól mæg-né-zi, van-ë bú-za hombár-ba?

Gyün a zsi-dó, mæg-vè-szi nagy ol-csó-ér',

Szè-gény paraszt, oda-ad-ja a-dó-ér'!

2.

Szègény paraszt, mindég kinh vagy a tanyán,
Az csoda, hogy mæg nem vesz a meleg nyár!

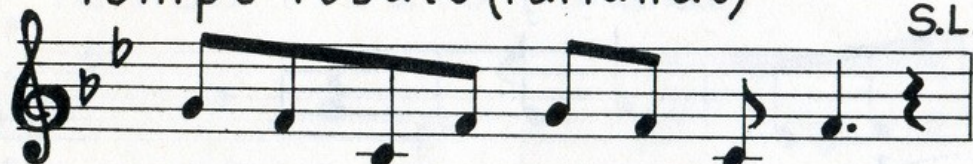
Télèn hideg, nyáron me-le -gèn fúj a szél,
Az csoda, hogy a parasztban lélek él!

BALI, BALI

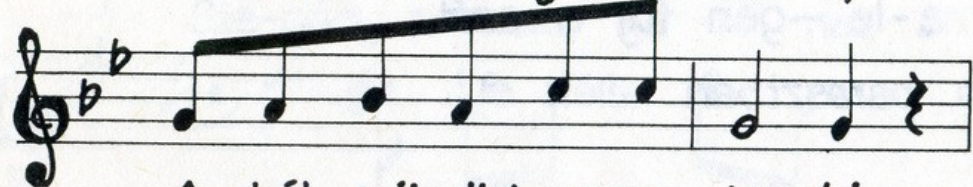
HERÉB GYÖRGY és HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Tempo rubato (Parlando)

S.L.

1. Ba-li, Ba-li, gör-be Ba-li,

A két szeméd ugor - jon ki.

Csütör - tökön nyolc ó - ra - kor,

Tóltad a kost az u - rak - hoz.

2. Minek is vitted a birkát,
Katona lett az unokád!
- Nem sajnálom a birkámat,
Csak a Jóska unokámat!
3. Mikor mentem nagy Aradra,
Kezem-lábam verve vasba.
Testvéreim, né sírjatok,
Hogy engemet vasba láttok!
- (a dallam második felére:)
Még fogok még szabadulni,
Nem fogok mindég rab lenni!

VI.
BETYÁRDALOK ÉS BALLADÁK

TEREBÉLYÉS A DIÓFA

GADÁNYI JÓZSEF, CSICSIRI SZABÓ ISTVÁNNÉ és PÉCSI JÁNOS,
M o h á c s

Moderato S.L. és S.B.

1. Te - re - bé - lyés a di - ó - fa á - ga,

Ki - lenc pisztoly a szű - röm al - já - ba.

Gyer - tők e - lé, vármé - gye ku - tyá - i,

Még - rö - vi - dül él - tē - tők nap - ja - i !

2. Kérdi Pistát az ő édesanyja :
Hol jártál te, fiam, az éjszaka ?
De a Pista mindig csak azt mondja :
Édesanyám, sehol az éjszaka.
3. Mutatja a fakó lovad lába,
Sáros annak mind a két oldala.
Sáros annak hasa, terhellője,
Fázott lábod a sáros kengyélbe.
4. Édesanyám, nem fázott a lábom,
Betakarta babám fönt az ágyon.
Kipányváztam lovam a búzába,
Égyél, lovam, megyünk nemsokára !

NEM MESSZE VAN IDE

BENCSIK PÁL, Mohács

Parlando (♩ = 90)

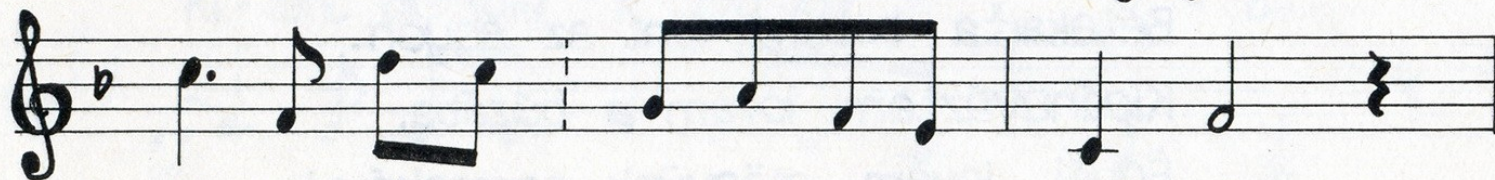
K.Z.ésS.L.

1. Nem messze van i - de kis Mar - gi - ta,

kit a Szamos körös - körül foly - ja.

kö - ze pi - be' a Be - csa - li csár - da,

ki - be' mu - lat egy bētyár bú - já - ba !

2. Kocsmárosné, jóestét, jóestét,
Hát ez a szép szilaj csikó kié?

—Jó bort iszik ennek a gazdája,
Most érkezett, nincsen félórája.

3. Küldje ki hát ennek a gazdáját,
Mí nem bántjuk, adja még hát magát!

—Ki sëm mëgyëk, mëg sëm adom magam,
Ha úgy tetszik, hajtsák el a lovam!

4. A lovamat nem annyira bánom,
Csak a nyerëgszorítóm sajnálom.

Nyerëg alatt van a bugyëllárom,
Abba' hever háromszáz forintom.

5. Ëggyet adtam ezer' a csikóér',

A másikat rávaló szërszámér',

Harmadikat Ëgy szép barna lányér',

Kit nem adnék szélës ez világér'!

JAJ, DE SOKAT AZTAM-FAZTAM

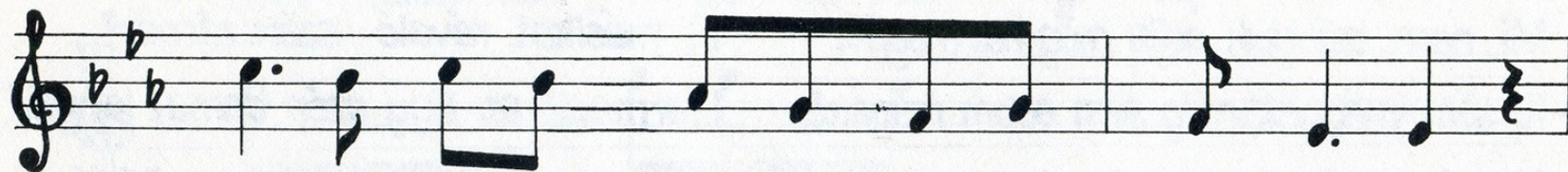
HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Tempo poco rubato (♩ = 90 Parlando)

K.Z. és S.L.

1. Jaj, de so - kat áz - tam, fáz - tam, fá - rad - tam,

Míg egy ron-gyos is - tá - ló - ra ta - lál - tam.

Nem ta - lál - tam a - lám va - ló pa - ri - pát,

El - lop - tam a ko - mi - szá - ros pej - lo - vát.

- Arra kéröm komiszáros uramat,

Në lõje lõ alólam a lovamat !

- Ejnye, ejnye, azt a bëtyár mindëné,

Lovát féltje, nem a maga életét !

VII.
A KATONAÉLET DALAI

ÉDÉSANYÁM RÓZSAFÁJA

KOCKÁS RÓZA, MOHÁCS

Tempo rubato (Parlando)

S.L.

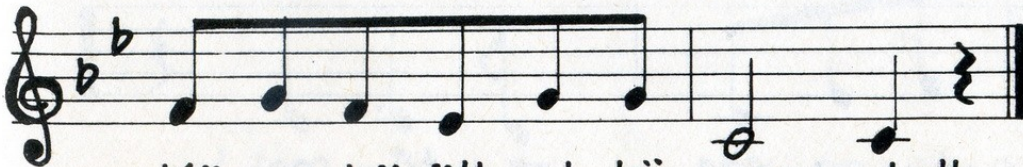
1. Édes - anyám ró - zsa fá - ja,

Én vagyok a legszèbb á - ga.

De ègy huncut lèsza - kaj - tott,

Körme között el - hër - vasz - tott.

2. Isten hozzád, kedves babám,
Isten hozzád, édes anyám!
Most indulok olyan útra,
Kirül soha nè várj vissza.

(a dallam második felére:)

Nekték már, bácskai lányok,
Jó egészséget kívánok!

SZÁZFORINTOS SELÉMKENDŐM

SÜMEGI TERÉZ Dunaszekcső (SZÖVEGKIEGÉSZÍTÉS A
MOHÁCSSZIGET - SZERETETHÁZI PINTÉR IMRÉNÉ VÁLTOZATÁBÓL)

S.L.

1 Százfo - rin - tos selém - kendőm nagy rojt - ja,

Lé - ha - ju - lok, lábom fe - jít bo - rit - ja.

El - a - dom a százfo - rin - tos ken - dő - met,

ki - vál - tom a ka - to - na sze - re - tő - met!

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and 4/4 time. The melody is simple and folk-like, with a mix of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes, with some words hyphenated across measures. The first staff begins with a '1' and ends with a double bar line. The second and third staves also end with double bar lines. The fourth staff ends with a double bar line and a repeat sign.

2. Nyughatatlan tőérted az éccakám,
Kitekinték a kaszárnya ablakján.
Tiszta az ég, a telihold fölragyog,
Lénéznek rám a tündöklő csillagok.

3. Nincs énnékém egyebem a babámnál,
Az is zálogba van Ferenc Jóskánál.
Hogyha őt ott valaki fölvaltáná,
Azt még a jóisten is megáldaná.

ROZMARINGSZÁL

HORKICS MIHÁLYNÉ, Mohács

Andantino

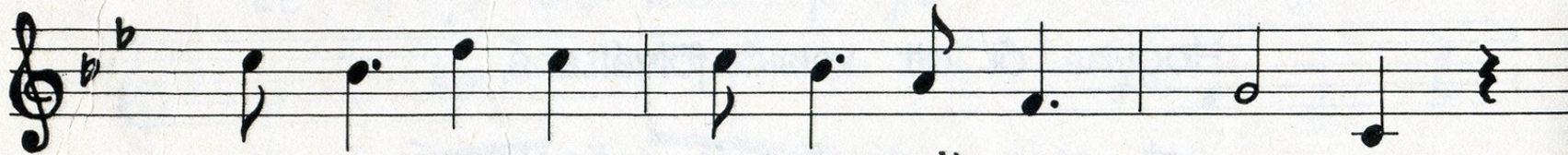
S.L.

1. Roz - maring - szál az á - rok - ba rész - ket,

Sír a ba - bám, ka - to - ná - nak visz - nek.

Nő sírj, kis - lány, o - lyan ke - ser - ve - sen,

Még - se - gít még té - géd a jó - is - ten.

2. Még azt mondják, asztalom sincs nekem,

Kinek van hát különb, mint énnékem?

Asztalom a Tisza - Duna partja,

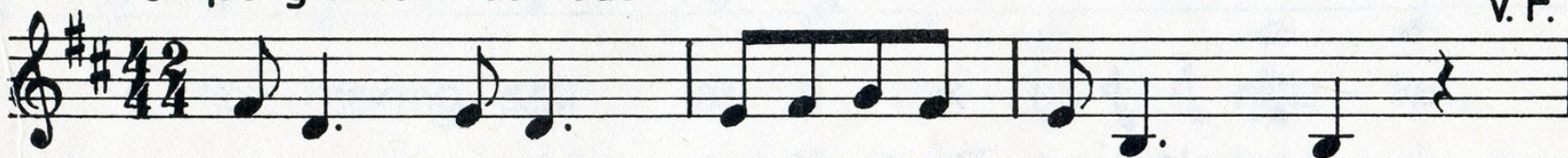
Szeretőmet egész világ tiltja!

HA FÖLMÉGYÛK

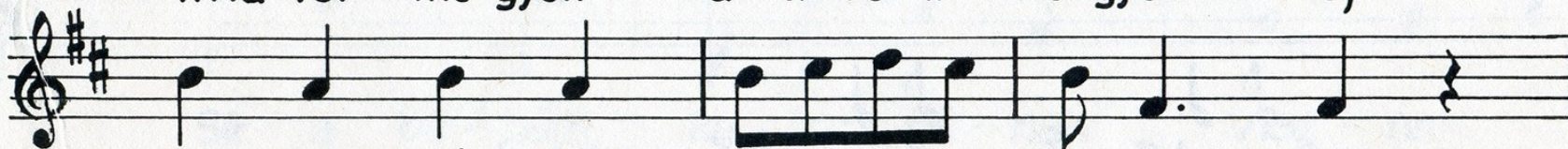
FEHÉRVÁRI JÁNOS, Sáros (Mohács-sziget)

Tempo giusto / Comodo /

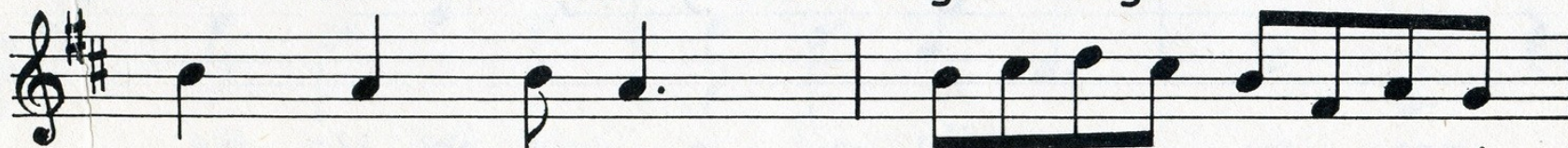
V.F.

1. Ha föl - më-gyÛk a ti-ro-li hÛ-gyek - re,

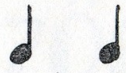
Föl - föl - né - zÛk a csil-la-gos e-gek - re.

Csil - la - gos Ûg , mer-re van a magyar ha-zám ,

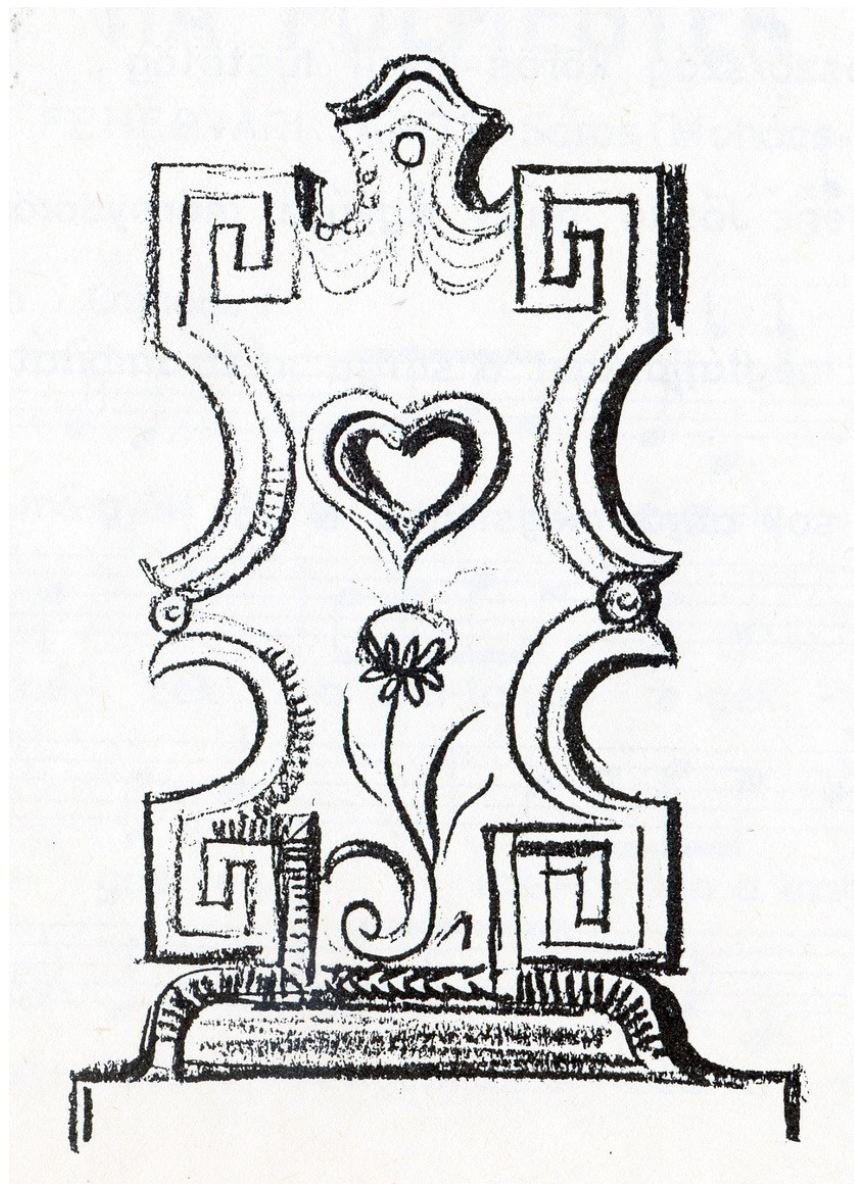
Mer - re si - rat engÛm az é - dÛs - a - nyám ?

 2. Oroszország körös-körül füstölög ,

 Ferenc Jóska nagy ágyúja mennydörög .

 Ha megfújják azt a sárga réztrombitát ,

De sok anya megsiratja a fiát !

SZÖGED FELŐL

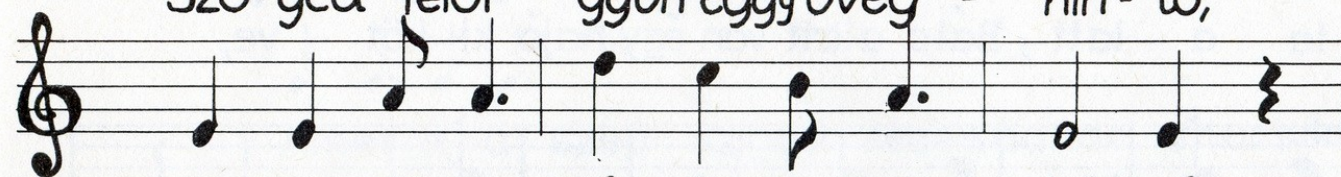
BODÓ PÁL, Mohács

Moderato

S.L.

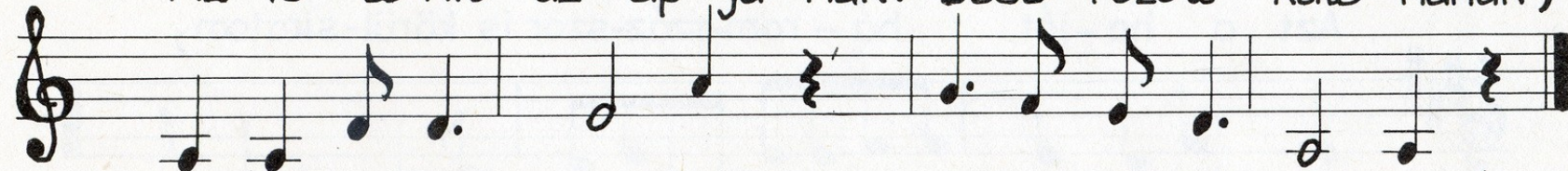
Szö-ged felől gyün éggyüveg - hin - tó,

Be - ne ül a já - rás szol - ga - bí - ró.

Az is - te-nit az ap - já - nak! Beso - rozott kato - nának,

Csárdás kisan - gya - lom, nem jó híred hal - lom!

BÁTA ALATT

SZEKERES ISTVÁNNÉ GOMBÁR ANNA, Dunafalva (Mohács-sziget)

Comodo

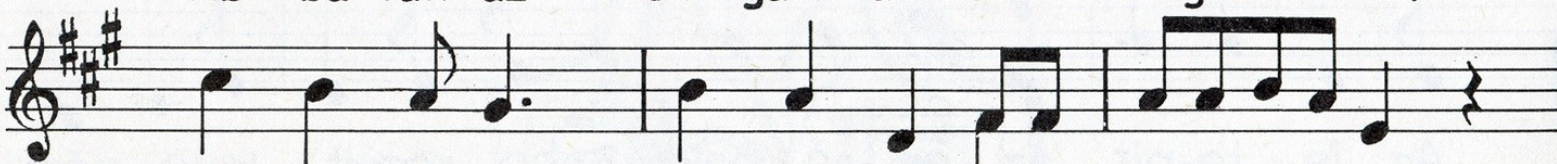
V.F.

1. Bá - ta a - latt , Báta alatt van egy hajó ki - köt - ve,

Ab - ba van az én ga - lam - bom mégköt - ve .

Azt a ha - jót há - rom - száz - szor is körül - siratom ,

Még - se lá - tom , mégse látom az én kedves ga - lam - bom .

A bátai susztër varrta az én fekete lakcipőmet,

Magas gőzös viszi a szeretőmet.

Vidd el gőzös, amerre a fényes Nap lejár,

Amerre a szép szigeti rezesbanda muzsikál!

SEJ, MIKOR MĚNTEM

SOÓS JÁNOSNÉ KOCSIS KATALIN, Dunafalva (Mohács-sziget)

Comodo

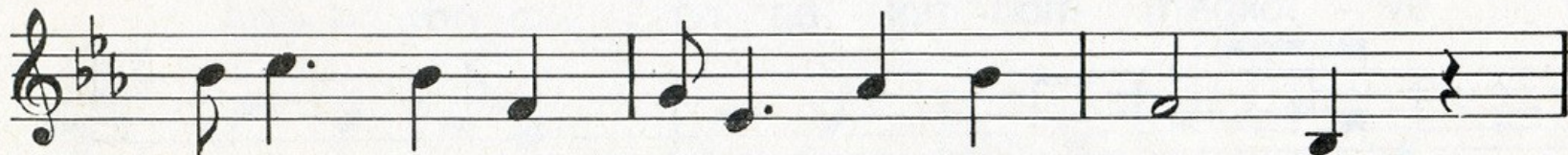
V.F.

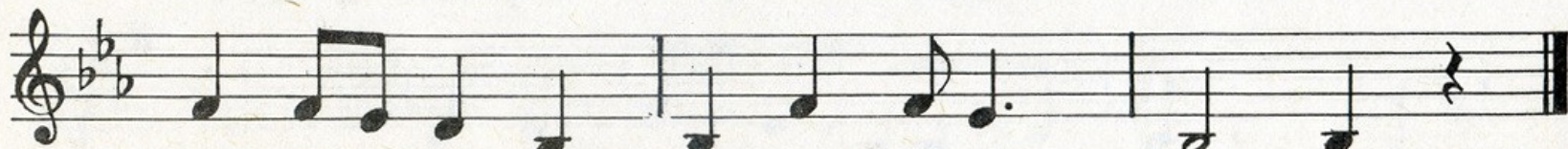
1. Sej, mi-kor mĚntem Nagy-ba-racs-ka fe - lé,

MĚgnyílt az ég harminc-há - rom fe - lé .

Ragyog - tak rám homá - lyos csil - la - gok ,

Sej, mĚgtudták , hogy ár - va kis-lány va - gyok .

2. Sej, nē mēnj férjhēz, csárdás kisangyalom,

Várd mēg az én harminchat hónapom !

Ezërkilencvenöt nap van benne,

Sej, ha mēgvárnád, igaz szíved lenne !

KAPITÁNY ÚR

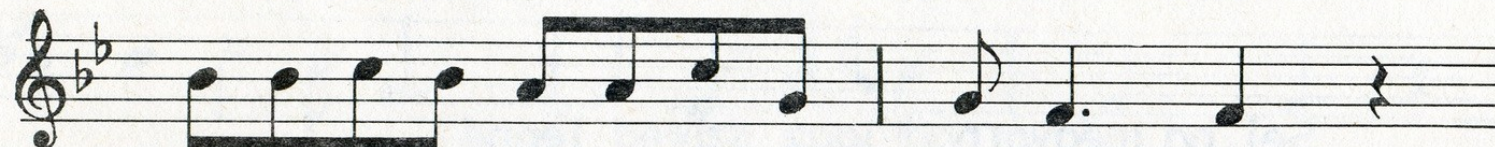
FEHÉRVÁRI JÁNOS Sáros(Mohács-sziget)

Moderato

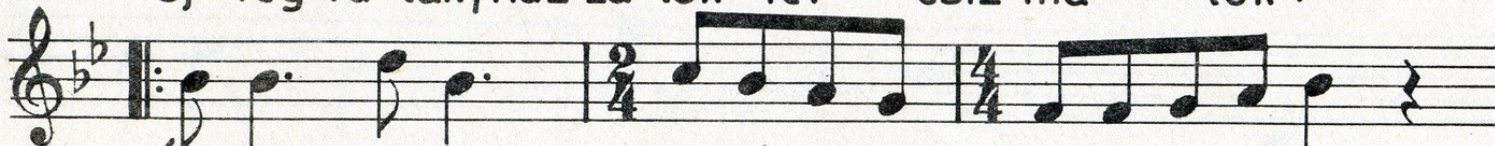
V.F.

1. Ka-pi-tány úr, ha fël-ül a lo - vá - ra,
2. Ka-pi-tány úr ki - ad-ta a pa - ran - csot :

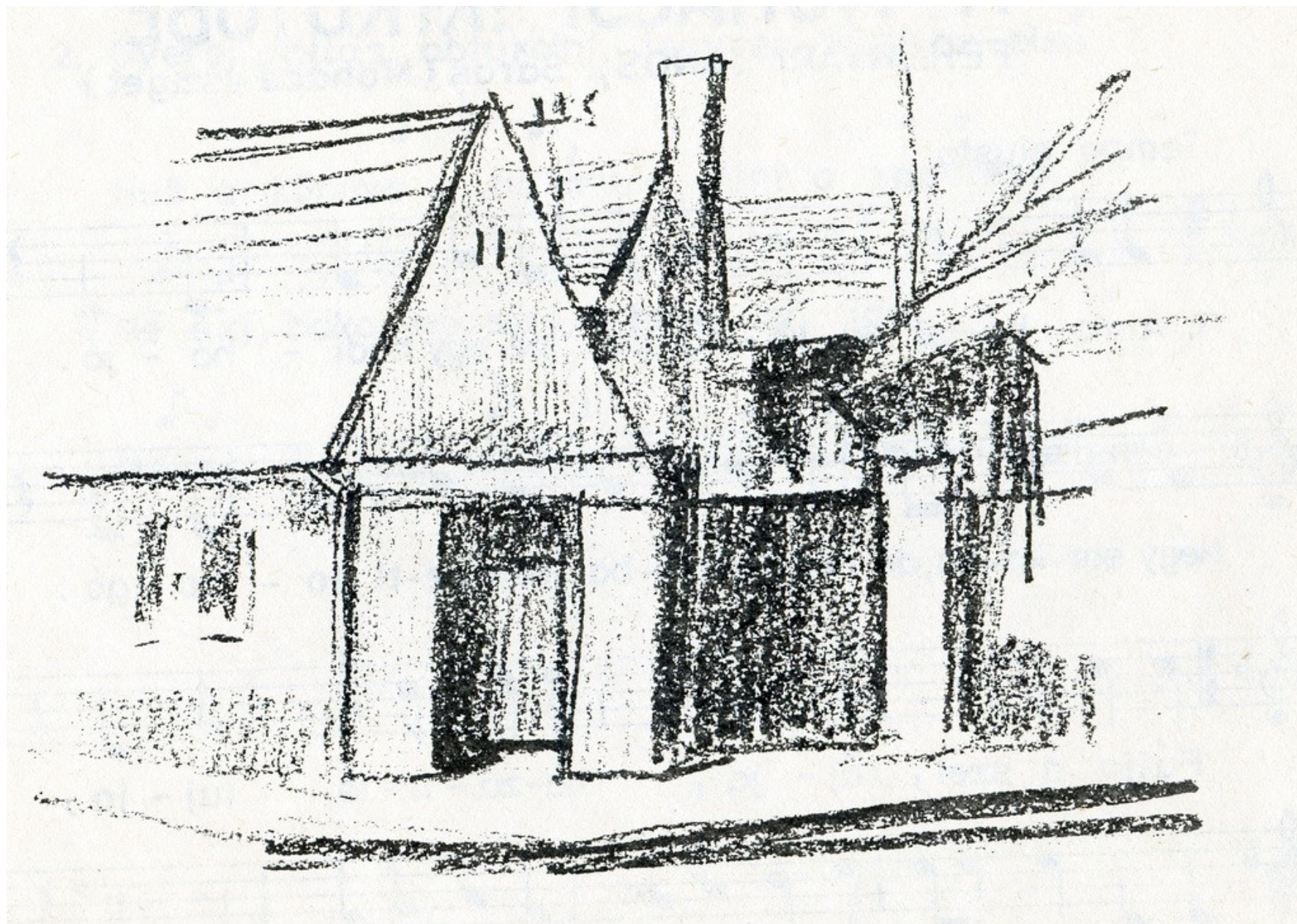
Vissza-tekint az el-fá-radt ba - ká - ra .
- Új rög-ru-ták, húz-zá-tok fël csiz-má - tok !

Ú-gyë , fi - úk , szép é-let a ka-to-na é-let ,
Ki-ált - sa - tok : Szép szigeti, barna kislá-nyok,

Csak az a baj, hogy ne-héz a vi - se - let .
Egy da-ra-big rit-kán já-runk hoz-zá - tok !

A MOHÁCSI KIKÖTŐBE'

FEHÉRVÁRI JÁNOS, Sáros (Mohács - sziget)

Tempo giusto

V.F.

1. A mo - há - csi ki - kö - tő - be' áll egy hadi - ha - jó .

Négy sar - ká - ba, de négy sorjá - ba nemze - ti lo - bo - gó .

Fújja a szél, fúj - ja , ha - za - fe - lé fúj - ja ,

Most rukkolnak az öt - be - li - ek el - ső so - ro - zat - ra .

2. Gyere, pajtás, abfűrolni, fegyver lëssz az első.

Hull a könnye a bakanak, mint a záporosó.

- Nė sírj, baka, nė sírj, kitelik az idő,

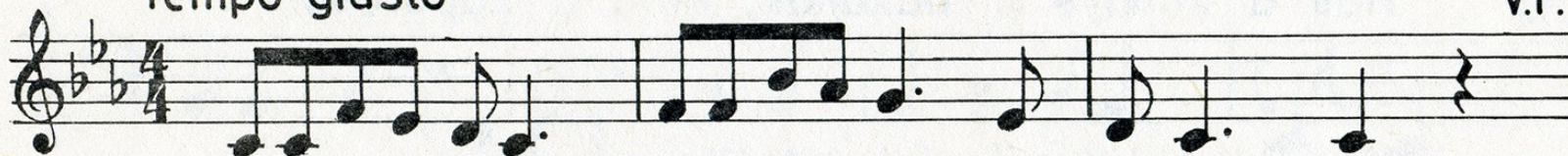
Nekēm is volt, de már elmúlt a három esztendő.

ESIK ESO, ESIK

VALKAI JÁNOS, Dunafalva (Mohács - sziget)

Tempo giusto

V.F.

1. E-sik eső, e-sik, e-sik a kaszárnya fa-lá - ra,

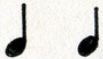
Sü-vít a szél vé-gig az ud - va-rá - ba .

Sü-vít a szél vé-gig az ud - va-rá - ba ,

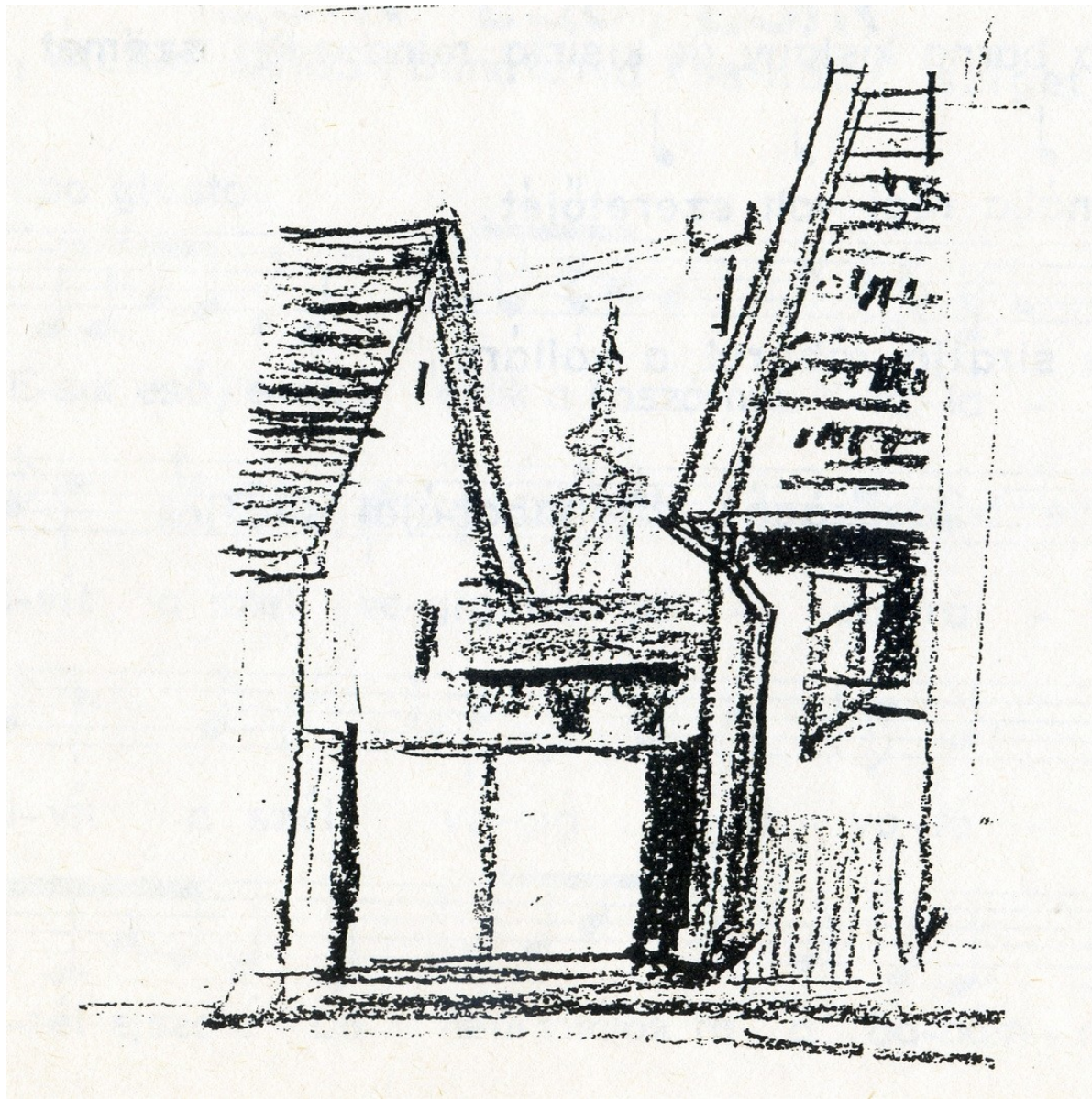
Sö-tét éjszaká - ba nem talállok rá a ba-bám - ra .

2. Ez a barna kislány, de kisírta mind a két szemét,

Sajnálja régi volt szeretőjét.

Úgy siratja, ráborul a vállára,

Szíve boldogságát, katonababáját siratja.

TARTALOMJEGYZÉK

Ajánlás	3
Schneider Lajos	5
Kodály Zoltán	7
Dalanyagunkról	8
I. A gyermekélet dalai	9
II. Jeles napi énekek	20
III. Szerelmi dalok	35
IV. Bortalok, mulató nóták és tréfás dalok	74
V. Béres-, pásztor- és parasztdalok	87
VI. Betyárdalok és balladák	99
VII. A katonaélet dalai	106
Betűrendes dalkereső	128

BETŰRENDES DALKERESŐ

Álom jutott	48 old.
Azt gondolod, mindig így lesz (1.)	50
Azt gondolod, mindig így lesz (2.)	54
Bali, Bali	98
Baranyába' mi történt	45
Báta alatt	116
Béresgyerek, ne rakd meg a szekeret	88
Csárda közepibe	76
Csóri kanász	90
De szeretnék tölgyfa lenni	62
Deres a fű	42
Dunafalván nagy erdőbe	60
Édesanyám rózsafája	107
Egyszer két lányok	56
Ej, szénára, szénára	14
Én vagyok az	75
Ennek a kislánynak	72
Eredj, eredj, fűzfa	13
Érik a meggyfa	10
Esik eső	124
Fölszántatom dunafalvi fő utcát	58
Ha fölmegegyek	112
Hol jártál az éjjel	38
Ispiláng	12

Istvánnapi köszöntő	28 old.
Jaj, de sokat áztam-fáztam	104
Józsefnapi köszöntő	26
Kapitány úr	120
Két betlehemes ének	24
Kétkrajcáros bögrika	80
Kimentem én	78
Kiskertet kerítettem	18
Letörött a decsi templom	46
Már Mohácson	68
Megdöglött a bíró lova	85
Mikor csíkóslegény voltam	93
A mohácsi kikötőbe	122
Nem járok én	64
Nem messze van ide	102
Névnapi köszöntő (1.)	30
Névnapi köszöntő (2.)	32
Névnapi köszöntő (3.)	34
Ó, mit ér egy szép ló	82
Pénteken este	70
Rozmaringszál	110
Sárgadinnye, görögdinnye	55
Sej, mikor mentem	118
Szánt az ökör	66
Száz dúre	16
Százforintos selemkendőm	108

Szegény paraszt	96 old.
Széles víz a Duna	36
A Szent Péter apostol	22
Szolgabíró háza	41
Szöged felől	115
Szűröm volna	53
Terebélyes a diófa	100
Uccu, rétes, pogácsa	92
Ugyan kié?	94
Újesztendő, vígságszerző	21

Kottagrafika: Ujváriné S. Nagy Hilda és Lángné Gyetvai Judit
Felelős kiadó: Müller Géza – Felelős szerkesztők: dr. Várnai Ferenc–Olsvai Imre
Engedélyszám: 58795/1988.
88-3004 Pécsi Szikra Nyomda – Felelős vezető: Farkas Gábor igazgató